Milliyet

ÇOCUK

13 Ağustos 1984 ● Sayı: 33 ● 60 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI
İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN

BİLİM DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ
Eki ile

KARACAN YAYINLARI SUNAR

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

"Tarihi yaşayarak öğrenin!"

KARAHANLILAR NASIL MÜSLÜMAN OLDULAR?

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı kararı ve ek 3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı kararı ile ilk 5 sayısı özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencileri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.

20. SAYI Çıktı aldınız mı?

Tüm gerçeği ve heyecanıyla mağara adamından astronotlara kadar uzanan insanlık tarihini yeniden keşfe hazır mısınız?

HER HAFTA BİR BİSİKLET

Yandaki kuponda sorduğumuz soruyu cevaplayıp, kuponu 7 gün içinde elimize geçecek şekilde adresimize gönderen okurlarımız arasında yapacağımız çekilişte kazanan 1 okurumuza Pinokyo bisiklet armağan ediyoruz.

Sorduğumuz sorunun cevabını Resimlerle İnsanlık Tarihi Ansiklopedisi'nin 20. sayısı olan İLK MÜSLÜMAN TÜRK DEVLETLERİ'nde bulabilirsiniz.

Adresimiz:

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ
Bisiklet çekilişi kampanyası (20)
Karacan Yayınları Cağaloğlu/İstanbul

Adı: .....

Soyadı: .....

Adresi: .....

.....

.....

Soru: İlk Müslüman Türk devleti hangisidir?

Yanıt:

Selçuklular ☐ Gazneliler ☐ Karahanlılar ☐

Milliyet
ÇOCUK

İmtiyaz Sahibi:
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Teknik Sekreterler
AYSEL UĞUR
NACİ ÖZDAĞLI

Teknik Danışman
YETKİN ALDİNÇ

●

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları
Prof. Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10
Cağaloğlu-İSTANBUL

●

Dergimize gönderilen yazılar, yayımlansın yayımlanmasın iade edilmez...

●

Telefonlar:
526 83 86 - 520 83 94
528 42 67 - 528 55 76

●

Abone ve Satış İçin Başvuru:
Milliyet Çocuk Dergisi
Satış Servisi,
Cağaloğlu - İSTANBUL

●

Abone Koşulları:
Yıllık: 3640 .— TL.
Altı Aylık: 1820 .— TL.

●

Milliyet Yayın A.Ş.
Ayazağa
Ofset Tesisleri'nde
hazırlanmış ve basılmıştır.

●

Türkiye'de Satış Fiyatı:
60 Lira

Kıbrıs'ta Satış Fiyatı:
80 Lira

13 Ağustos 1984
Yıl: 13 Sayı: 33 Cilt: 3

Bizden Size

MIRNAV ARAMIZDA

*DERGİMİZDE bir süre önce yer alan bir okur soruşturmasında, **"Milliyet Çocuk Dergisi"**nin en çok sevilen çizgi-roman kahramanlarından biri de, Sinan Gürdağcık arkadaşımızın hazırladığı **Mırnav** adlı kahraman olmuştu. 1980 yılından beri tek sayfalık sürevenlerini dergimizde yayımladığımız Mırnav, bu yılın başında uzun bir serüveniyle aramıza katılmış, **"Mırnav Şerlok Holmes'e Karşı"** adlı bu serüvenin sona ermesinden sonra, Mırnav'ın yeni serüveninin bir süre sonra aramızda olacağını ilan etmiştik.*

*Kıssam arkadaşımız Sinan Gürdağcık, uzun bir hazırlık döneminin ardından, **"Mırnav Alaaddin'e Karşı"** adlı seveceğinize inandığımız yepyeni bir serüven hazırladı.*

Önümüzdeki sayımızdan başlayarak, Mırnav'ın bu yeni serüvenini sizlere sunacağız.

*YAZ Tatiliniz Bizden" kapmanyamızla Bodrum'da 15 gün süreyle parasız yaz tatili yapmaya hak kazanmış okurlarımızın ilk bölümü, tatillerine başladılar. Her türlü masraflarının **Milliyet Çocuk Dergisi** tarafından karşılandığı bu güzel tatilde, arkadaşlarınız hem tatil yapıyor, hem de İngilizce kurslarına katılıyor...*

*VAHŞİ Batı'nın en neşeli kovboyu Red Kit'in albümlerinin ilki olan, **"Harikalar Sirki"**, geçtiğimiz hafta içinde piyasaya çıkarıldı. Bir bölümü üçüncü hamur kağıda baskılı olarak satışa sunulan "Harikalar Sirki" albümünü çok sınırlı bir bölümü de birinci hamur kâğıda basılarak numaralandı...*

Red Kit albümleri, bundan böyle her ayın başında düzenli olarak yayımlanacak...

Esenlik dileklerimizle...

Okurun Sesi

Bu sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı **"Milliyet Çocuk Dergisi, Okurun Sesi Çağaloğlu-İstanbul"** adresine bekliyoruz

Milliyet Çocuk Dergisi'ni 3 yıldan beri almaktayım. Bütün sayfaları seve seve okuyorum. Daha çok Cimcime, Kahraman Pilotlar ve Spor bölümlerini seviyorum. Sizden isteğim çizgi romanları çoğaltmanızdır.

Özlem Onaral - (Aydın)

Derginizi 3 yıldan beri almaktayım. Cimcime, Beşler Çetesi, Red Kit, Ormanlar Kralı Robin gibi çizgi romanları severek okuyorum. Sizden istediğim ilkokul öğrencilerine çeşitli testler vermenizdir.

Özlem Eryücel - (İstanbul)

Derginizi uzun süreden beri alıyorum ve çok beğeniyorum. En çok Cimcime, Alis ve Red Kit'i seviyorum. Sizden isteğim, Bilmece Bulmaca sayfalarının çoğaltılması.

Hülya Ercan - (İstanbul)

Derginizi her hafta alıyor ve severek okuyorum. bizleri düşünerek hazırladığınız, eğitici ve öğretici olan Milliyet Çocuk Dergisi'ne emeği geçen herkese teşekkür eder. saygılarımı sunarım.

Nuray Çelik

Derginizi her hafta alıp okumaktayım. Alis Harikalar Ülkesinde, Cimcime, Siyah Kısrak, Red Kit'i severek okuyorum. Sizden isteğim bu çizg romanları çoğaltmanızdır.

Özer Yılmaz - (İstanbul)

Derginizi 5 yıldan beri almaktayım. "Ünlü Türk ve Dünya ressamları"nı ve bu ressamların ünlü eserlerini tanıtan bir ansiklopedi yayınlamanızı istiyorum.

İsmail Çavuşoğlu - (Denizli)

İÇİNDEKİLER

Bizden Size 3
Pul 4
Beşler Çetesi 5-8
Parmak Çocuk 9
Bilim Dünyası 10
Öykü-Şiir 12-13
Bilmece 14
Red-Kid 15-18
İlginç Öyküleriyle Buluşlar ... 19
Okunacak Kitaplar 20-21
Robin 22
Okurdan Okura 24-25
Bilmece 26
Kahraman Pilotlar 27-30
Bir Gökyüzü 31-32
Afacanlar 33-36
Dünyanın Dört B. 37-38
Profesyoneller 39-42

Pul köşesi

Geçen Sayının Devamı

İlk Türk Posta Pulunun Doğuşu

1871 yılında İstanbul'a dönen AGAH EFENDİ, ilk önce "Kocaeli Mutasarraflığına" (Kaymakamdan büyük, validen küçük idare amiri), daha sonra da Devlet Şûrası üyeliğine atanmıştır.

II. Abdülhamid'in Meclisi Mebusanı (Millet Meclisini) dağıtmasından sonra, aydın fikirli özgürlük yanlıları sürgüne gönderilmeye başlandı. AGAH EFENDİ de ilk önce Bursa'ya daha sonra Ankaraya sürüldü.

1882 yılında affedilen AGAH EFENDİ kısa bir süre için Rodos Adası Mutasarraflığına daha sonra da Midilli Adası Mutasarraflığına getirildi. Bu görevde bir yıl kaldıktan sonra Atina Büyükelçiliğine atandı.

AGAH EFENDİ, Atina Büyükelçisi iken, 1885 yılında âni olarak öldü. 53 yaşında ölen AGAH EFENDİ'nin cenazesi İstanbul'a getirilerek, Sultan Mahmut türbesinin bahçesine gömüldü.

Böylece ilk Türk pulunun AGAH EFENDİ zamanında 1863 yılında basılmış olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.

Sürecek

CISKEI

Güney Afrika'da yer alan küçük cumhuriyetlerden biri olan "Ciskei", geçtiğimiz haftalarda "göçmen kuşlar" adlı tematik bir seriyi tedavüle çıkardı. 560.000 tirajla basılan seri için, ayrıca "ilk gün zarfı" uygulaması yapıldı.. 8'li bloklar halinde basılan bu pullar, iki yıl süreyle postada geçerli olacak.

RESMİ POSTA PULLARI

MALTA

1984 "Los Angeles Olimpiyatları" ile ilgili anma pulu çıkaran çeşitli ülkeleri sizlere önceki sayılarımızda tanıtmaya çalışmıştık. Malta Posta İdaresi de, 26 Temmuz tarihinde olimpiyatlar için üç pulluk bir anma serisi çıkardı. 712 ve 23 sent değerindeki üç puldan oluşan seri, 40'lık bloklar halinde bastırıldı. Ofset tekniğiyle basılan serinin tirajı ise 1.5 milyon. Sizlere, serinin 12 sentlik pulunun büyütülmüş resmini sunuyoruz.

MONAKO

Monako, her yıl yaptığı pul satışlarından önemli bir gelir elde eder. Monako'nun 1984 emisyon programında yer alan, "simgeler" adlı tematik serisi de geçtiğimiz haftalarda tedavüle çıkarıldı. Çeşitli değerlerde dokuz puldan oluşan seri, 30'lu bloklar halinde basıldı.

OH!
CLANG...CLANG...CLANG...

PEKİ AMA NE BASIYORLAR ORADA?
ANLAMADIN MI? PARA BASIYORLAR. KALPAZAN ONLAR!!
PEKİ YA BU MATBAAYI NİYE BURAYA YERLEŞTİRMİŞLER?

ÇÜNKÜ BURASI ISSIZ BİR YER. HEM MAKİNALARIN ÇIKARDIĞI SESLER BURALARDAN GEÇECEK OLAN BİRİNİ KUŞKULANDIRMAZ.
ÇÜRÜMEYE YÜZ TUTMUŞ GEMİLER SÖKÜLÜRKEN BİR SÜRÜ MAKİNA ÇALIŞABİLİR. KAYNAK MAKİNELERİ, ÇELİKLERİ KESMEK İÇİN DÖNER TESTERELER...

BEN, TAM ONLAR BASKI MAKİNALARINI YERLEŞTİRİRKEN GELDİM. BENİM GİBİ BİR GÖRSÜ TANIĞININ ORTALIKTA DOLAŞMASINA İZİN VERMEZLERDİ. BU YÜZDEN BENİ KAMARAYA KAPATTILAR.

EH, EVET! AZ SONRA ÇALIŞMAMIZ BİTECEK VE ORTADAN KAYBOLACAĞIZ... AMA BU DURUMDA SANA VERDİĞİMİZ SÖZÜ YERİNE GETİREMİYECEĞİZ...
O ADAM!
OH, OLAMAZ!

OH, BU ORMANDAKİ DELİ!
BENİ KAÇIRAN DA O!
SİZİNLE YENİDEN TANIŞSAK İYİ OLACAK. BANA BURALARDA "TUZAKÇI" DERLER!
HELE BÖYLE MERAKLI OLURLARSA ELİMDEN HİÇ KURTULAMAZLAR? GÖRDÜKLERİNİZİ HİÇ KİMSEYE ANLATAMAYACAKSINIZ.
AAAH!
GRRRRRRRRRR
İMDAAT, YETİŞİN!
--ONLARIN PEŞİNİ BIRAKMAYIN!!
BANG!!
HAYIR!
BANG!

BURADAN ÇABUK!
SEN AKLINI MI KAÇIRDIN? SİLÂH SESİ KİLOMETRELERCE ÖTEDEN DUYULUR!
HAY ALLAH! NEREYE KAÇTI BUNLAR?
BU İŞ KÖTÜ KOKMAYA BAŞLADI!
ORMAN POLİS KAYNIYOR ZATEN, BİZİ HEMEN BULURLAR!
EN İYİSİ BÜTÜN BASTIĞIMIZ PARALARI YANIMIZA ALIP BİRAN ÖNCE BURADAN KAÇMAK!
YAŞASIN! UZAKLAŞIYORLAR!
ONLARIN KAÇMASINI ÖNLEMEMİZ GEREK! POLİSE HABER VERELİM!
BENİM VERİCİME NE OLACAK? İÇİNE SU KAÇARSA BOZULUR!
ONU, BU NAYLON TORBANIN İÇİNE KOYARSAK BİR ŞEY OLMAZ!

SAVAŞ GEMİSİNİN GÜVERTESİNDE, KAÇIŞ HAZIRLIKLARI BAŞLAMIŞTI...

10

Geçen Sayının Devamı

Parmak Çocuk Karikatür Yapıyor

Kral, Parmak Çocuğun küçücük bir yaratık olmasına karşılık büyük yetenekleri olduğunu ve insanlara yaklaşmasını, onlarla ilişki kurmasını bildiğini çok iyi anlıyormuş. Bir gün Parmak Çocuğa bir resim defteri göndermiş ve içine sarayda yaşayanların ve dostlarının karikatürlerini yapmasını istemiş.

Böylece Parmak Çocuk yeniden resim çizmeye başlamış. Sonunda ortaya çok ilginç bir albüm çıkmış. Ama albümün içindeki resimler çok küçük olduğu için görmek çok zormuş. Bunun da çaresini bulmuş kral. Hemen bir büyüteç buldurmuş ve resimlere bakmışlar. Bu resimlerde o dönemin insanları ve olayları anlatılıyormuş.

Kralın emrine göre Parmak Çocuk kralın, büyüklerin, küçüklerin sanatçıların, edebiyatçıların, devlet adamlarının karikatirlerini çizmiş.

Ne var ki Parmak Çocuğun yaptığı bazı resimler kralı üzmüş. Bu nedenle resimlerin bir bölümünü albümden çıkarmışlar.

Böylece geriye pek az resim kalmış. Bunlar da kimseyi üzmeyen, kimseyi kırmayan resimlermiş.

Parmak Çocuğun Kediyle Savaşımı

Parmak Çocuğun yaptığı resimlerin bazıları kralı üzdü demiştik. Bazı resimler de bazı kimseleri kızdırmış ve bu adamlar Parmak Çocuğa düşman kesilmişler... Sanatçı olmak kolay değildir...

Böylece Parmak Çocuk zor durumlara düşmüş.

Bir gün Parmak Çocuk küçücük atına binmiş ve kralla birlikte ava gitmiş. Ormanda dolaşırken birden karşısına bir kedi çıkmış ve kedi Parmak Çocuğun atının kuyruğunu dişleriyle tuttuğu gibi bir ağaca tırmanmış. Parmak Çocuğun atının küçücük bir fare olduğunu unutmayın! Bu arada Parmak Çocuk kılıcını çekecek zaman bile bulamamış. Görevliler bu yaramaz kediyi görmüşler. Koşup Parmak Çocuğu kurtarmaları işten bile değilmiş ama aldırmamışlar ve olayı görmezden gelmişler. Çünkü Parmak Çocuğa kızıyorlarmış. "Oh olsun, demişler, bizim karikatürümüzü çizdi ve bizi eleştirdi, gülünç duruma düşürdü."

Bu arada kral çevresine bakınırken Parmak Çocuğun düştüğü kötü durumu görmüş. Çok sevdiği birinin tehlikede olduğunu anlayınca ne yapacağını şaşırmış. "Aman Tanrım" diye bağırmış yalnızca.

Bizim Parmak Çocuk kedinin pençelerinden kendini kurtarmış ve atını mahmuzlayarak kediden kurtulmaya çalışmış. Ama zavallı at, daha doğrusu fare ölmüş... Parmak Çocuk ağacın üzerinde kediyle çarpışmak zorunda kalmış. Kendini kahramanca savunmuş. Derken dengesini yitirmiş ve tam ağaçtan düşerken kral yardımına koşmuş. Şapkasını çıkarıp Parmak Çocuğun altına tutmuş. Parmak Çocuk da tam şapkanın içine düşmüş.

Bu olay üzerine av yarıda bırakılmış ve Parmak Çocuğu saraya getirmişler. Kraliçe, Parmak Çocuğun baygın ve yaralı bir durumda geldiğini görünce o da bayılmış. Kendine gelir gelmez Parmak Çocuğun bakımını üzerine almış. Parmak Çocuğun durumu kötüymüş ve ölmeden önce anne ve babasını istiyormuş.

sürecek

BİLİM DÜNYASI

Güvercinlerde Kavrama Yeteneği

GÜVERCİNLER, şempanzeler kadar zeki midirler? Bu soruya yanıt arayan psikologlar güvercinleri ağaç ve ağaç olmayan, ya da balık ve balık olmayan gibi birtakım kavramları ayırt edebilmeleri için eğitmektedirler. Her ne kadar güvercinlerin uzun ve düzenli bir eğitimle okuyabilme yeteneğine bile sahip olabilecekleri düşüncesi abartma bile olsa, bu hayvanların alfabenin harflerini ayırt edebildikleri gözlenmiştir.

Bugünlerde Harvard Üniversitesi'nden R. Epstein ve arkadaşları güvercinler üzerinde yapılan klasik bir kavrama testi ile bunların şempanzelerden aşağı kalmadıklarını göstermişlerdir. Epstein'in testinin temeli ilk olarak Wolfgang Köhler'in şempanzeler üzerinde yaptığı deneylerde geliştirilmişti. Köhler'in deneyinde, bir şempanzenin varabileceği yüksekliğe tavandan aşağıya sarkıtılmış bir muz asılmış ve uzak bir köşeye de bir kutu bırakılmıştı. Birkaç dakikalık bir düşünmeden sonra şempanze kutuyu muzun altına itmiş, burine çıkmış ve muzu almıştı. Şempanzenin davranışı o kadar hızlıydı ki, Thorndike gibi, hayvanların yalnızca sinema-yanılma yöntemiyle öğrenebileceği görüşünü savunan psikologların tezini çürütüyordu.

Epstein ve arkadaşları da aynı deneyi, yani bir kutu ve asılı bir muz, güvercinler için uyguladılar. Araştırmacılar, Köhler'in şempanzenin daha önce bazı objeleri itme, üzerine çıkma ve diğer objelere varma eğitimleri gördüğünü varsayarak güvercinleri de bu tür hünerleri yapmada eğittiler. Bazan, ufak hafif bir kutuyu yerde işaretli yeşil bir noktaya itmeleri karşılığında; bazen de yukarıda asılı muza uzanabilmeleri için kutunun üzerine çıkmaları karşılığında güvercinleri ödüllendirdiler. Başka bir yolla (sıçrama ya da uçma gibi) muza varmalarını engellediler.

Daha sonra ayrı bir odada ilk kez asılı bir muz ve bir kutu ile karşı karşıya bırakılan güvercinler önce duraksadılar, kıpırdamaksızın bir muza bir kutuya baktılar, fakat aniden herbiri kutuyu bilinçli bir şekilde muzun altına doğru itmeye başladı. Ve tam altına geldiklerinde durup üstüne çıktılar ve muzu gagaladılar.

Bu demene kuşlarında eğitildikleri zaman, düşünme ve kavrama yeteneklerini kullanarak karşılarına çıkan bir sorunu çözebileceklerini göstermektedir.

ÇAMAŞIR SUYU

1784 yılında Berthollet isimli bir Fransız, daha önce Alman Scheele'nin bulduğu klordan yararlanarak, çamaşırları beyazlatmakta kullanılacak bir karışım bulmayı denemişti. O zamana dek, çamaşırlar yıkandıktan sonra, aklaşmaları için, güneşin altında çayırlara serilir ve en az bir hafta bekletirdi. Berthollet'in bulduğu karışım sayesinde ev hanımları bu zorlu işlemlerden kurtulmuş oldu. Bu karışım potasyum hipokloritten ibaretti. O zamanlar asitlerin ve mineral tuzların yapımevi, yeni kurulmuş bir kent olan Javel'de bulunuyordu. Bu nedenle hipokloritten elde edilen bu çamaşır suyu halk arasında Javel suyu olarak anılmaya başlandı. İlk zamanlar, çamaşır suyunun rengi kırmızıya çalıyordu. Günümüzdeki soluk yeşil rengini 1820 yılında eczacı Labaraque, potasyum hipokloriti ni sodyum hipokloritiyle değiştirdiği zaman kazandı. Buna göre, çamaşır suyunun şimdiki görünümünü ve kullanışını kazandıran kişinin adı olan Labaraque ismini alması gerekirdi. Ama Javel suyu sözünün kullanımı çoktan halk arasında yaygınlaşmış benimsenmişti bile...

Sivrisinekler Nasıl Sokar?

Malarya, özellikle bataklıklarda çok sık görülen bir hastalıktır. Hastalığın mikrobu bazı sivrisineklerde daha çok görülür.

YAZIN gelmesini hepimiz sabırsızca bekleriz. Uzun ve yorucu bir kıştan sonra sıcak yaz günleri ve geceleri özlenir. Ama bu tatlı yaz gecelerinin bir konuğu var ki, insanlarca pek konukseverlikle karşılanmaz: Sivrisinekler.

Canımızı acıtan, bizi uzun uzun kaşındıran, tatlı uykumuzu bölen sivrisineklerin sokanları yalnızca dişilerdir. Erkekler bitki özüyle geçinir.

Dişi sivrisineğin duyu organları olan "anten"leri, ısı ve neme karşı duyarlıdır. İnsanların soluklarının sıcaklığını ve bunlarda bulunan su buharını algılarlar. Algıladıkları bir başka şey de, deri solunumu ve ter buharlaşmasıyla oluşan insan kokusudur. Bu kokuları algılayan sivrisinek, hemen işe koyulur.

Sivrisineğin iğnesi üçlü bir yapıya sahiptir. Ortada bir çift boru, bunların iki yanında birer sivri uçlu bıçak gibi iğne, onların yanında da bir çift "testere". Bunların hepsi, sivri bir uçta birleşmiş, pullu bir kılıf içinde yerlerini almışlardır.

Dişi sivrisinek, iğnesini deriye batırınca, iğneler bir delik açar, sonra bunların yanındaki testereler işe karışarak öne arkaya bir hareketle borunun içeriye girmesi için yer açarlar. Bu arada, borulardan birinden sürekli olarak tükürüksalgılanmaktadır. Sivrisineğin tükürüğünde kanın pıhtılaşmasını önleyen maddeler vardır, böylece kanın sıvı ve akıcı kalması sağlanır. Bu işlem sırasında bir kılcal damar bulununca durulur, ikinci borudan sivrisineğin midesine kan pompalanmaya başlanır. Bu işlem bir dakika kadar sürer. Bu arada, sivrisineğin midesi tamamen dolar.

Karnı doyan sivrisinek, bir köşeye çekilir. Sivrisineğin soktuğu kişide tükürüğün etkisiyle kaşınma, şişme ve kırmızılık başlar. Beden bu zararlı maddeyi dışarı atmak için uğraşmaya çalışır.

İşte, böylece tatlı bir yaz gecesinin tatlı uykusu bölünür, kaşınmalarla, çoğu kez sabahın gelmesi ve biraz uyuyabilmek için, sivrisineklerin kaybolmaları beklenir.

Mars ve Antartika Manzaraları

YUKARIDA gördüğünüz fotoğraflardaki görüntülerden biri Mars gezegenine (üstte), öteki de Antartika'da bulunan Wright vadisine ait. Üstelik bu iki fotoğraf arasında farkedilen çarpıcı benzerlik yalnızca görüntüye dayanmıyor: Wright vadisinde yapılan incelemeler bu vadinin dünyanın en eski çağlarına ait oluşum özelliklerini günümüze dek koruduğunu ortaya koydu. Bu durum, araştırmacılara Mars yüzeyinin oluşum özelliklerini ve bu gezegendeki gelişmeleri bir ölçüde saptama olanağı tanıyor.

Bu çalışmalarda en başta gelen örnek Wright vadisinde bulunan mavi yeşil yosunlar. Bu ilkel yaşam türleri üç buçuk milyar yıl geriye kadar uzanıyor. Virginia Üniversitesi ve Politeknik Enstitüsünden Georges Simmons ve Bruce Parker'in bu yosunların Antartika'da eski çağlardan günümüze dek yaşam savaşı vererek ürediklerini belirtiyorlar. Bunda en önemli etken Antartika'daki şiddetli soğuklar ve Mars gezegenini andıran koşullar oluyor. Bu yosunlar bütün diğer bitkiler gibi fotosentez sayesinde yaşayabilecekken kutuplarda süren dört aylık gece boyunca çoğalarak üremeyi sürdürüyorlar. Bu sonuçlardan sonra dünyanın Marsı daha iyi tanımasına olanak vermesi bakımından Antartika'nın biyolojik özelliklerine yönelik araştırmalar başlatıldı.

ÖYKÜ

Adnan Özyalçıner

KÜÇÜK TENCERE

Resimler: Gülşen Kıbrıslı

SKİDEN ülkelerin birinde yoksul bir ana ile kızı vardı. Başka kimseleri yoktu. Küçük bir kulübede oturuyorlar, geçimlerini yaşlı ananın eğirdiği iplikle sağlıyorlardı. Eğrilen iplikleri genç kız pazara götürür, ipliği satıp yiyecek öteberi alırdı. Böylece yarı aç yarı tok geçinip gidiyorlardı.

Günün birinde eğrilen iplikleri iyi bir paraya sattı genç kız. Eve yiyecek öteberi almadan pazarı şöyle bir dolaşmaya çıktı. Kumaşcıları, kuyumcuları, kunduracıları dolaştı. Vitrinlerde gördüğü güzel ipeklilerle şallara, bürümcüklere, ince topuklu ayakkabılara, altın, gümüş, sim işlemeli eşarplara, incilere, elmaslara, altınlara imrenerek baktı. Ordan aynacılar şarşısına gitti. Boy boy aynalarda kendini seyretti. Bu yoksul giysiler içinde güzelliğini hiç mi hiç yansıtmıyordu aynalar. Bir an için vitrinlerde gördüğü bütün o güzel giysileri üstüne giydiğini, incileri, elmasları takındığını, altın, gümüş sim işlemeli eşarpları başına örttüğünü, ince topuklu ayakkabıları ayağına geçirdiğini düşündü. Bunu düşünür düşünmez de önünde durduğu boy aynası dünya güzeli bir prensesin görüntüsünü yansıttı. Genç kız, bu düş karşısında kulübelerinde bir aynaları bile olmadığını düşünerek oradan çabucak uzaklaştı.

Aynacıların sokağından çıkınca kap kacağın satıldığı yere geldi. İlk dükkânda gözüne küçük bir tencere ilişti. Bir ayna kadar pırıl pırıldı. Sen gülümseyerek yüzünü ona yaklaştırınca o da sana gülümsüyordu. Genç kız, "Aman ne şirin tencereymiş bu" diye düşündü. "Hem yemeğimizi pişirir, hem aynam olur. Elindeki parayla tencereyi satın aldı.

Eve gelince annesi,

— Yiyeceklerimiz nerde? diye sorunca kız küçük tencereyi gösterdi. Annesi,

— Yiyecek olmayınca boş tencere ne işe yarar! diye bağırarak küçük tencereyi pencereden fırlattı.

Küçük tencere, evin önündeki kaldırımın kenarına tekerlendi. Sabaha [illegible] Sabah erkenden bir [illegible] ebe hanım gördü [illegible] evine götürdü. Bütün gece [illegible] kadının başında [illegible] sarmı iyice acıkmıştı ka[illegible] Hemen oturup dolma [illegible] tencerede güzelce pi[illegible] oturacakken kapı [illegible] Acele doğuma çağrıyorlardı. [illegible] tenceresini de, gittiği yer[illegible] yemek için yanına aldı. [illegible] torbasının üstüne yerleş[illegible] tencere düştü. Kulübe[illegible], tenceresinin ne [illegible] için, annesinden [illegible] Annesi uyuyordu [illegible] küçük tenceresi[illegible] kaldırımın kenarında buldu. Kapağını açtı. İçinin dolmayla doldığunu gördü.Sevinerek dolmaları boşaltı. Tenceresini okşadı, sevdi. Annesinden korktuğu için o uyanmadan, tenceresini yeniden kapının önüne bıraktı.

[illegible] padişahın karısının hamama gitme günüydü. Süslü saltanat arabası hazırlandı. Sultan hanım takıp takıştırdı, süslenip püslendi. En güzel giysilerini [illegible] hamam bohçaları ve [illegible] yanına alarak saltanat arabasına [illegible] kuruldu.

[illegible] saltanat arabası kulübenin [illegible] sultan hanım [illegible] küçük tencereyi [illegible] durdurdu. Dadısına [illegible] almasını söyledi. Dadı [illegible] hanımın dediğini yaptı.

Sultan hanım hamamda soyunup dökündü. Takıp takıştırdığı bütün incilerini,elmaslarını, altınlarını yolda bulduğu küçük tencerenin içine yerleştirdi. Kapağını sıkıca kapattı. Saklaması için dadısına verdi. Bu tencere artık onun mücevher kutusu olacaktı. Hırsızlardan mücevherlerini en iyi böyle koruyabilirdi. Tencerenin içinde mücevher saklanabileceği kimsenin aklına gelmezdi.

Sultan hanım yıkandıktan sonra üstünden çıkardığı bütün ipekli giysilerini, işlemeli kaftanını bohçalattı. Cariyelerine yenilerini giydirmelerini buyurdu. Saçlarını tarattı. Kokular süründü. Ama mücevherlerini takmadı. Tencereyle yanına aldı. Arabaya bindi.

Arabada, mücevher dolu küçük tencere ipek giysilerle dolu kabarık bohçayla birlikte dadının kucağında duruyordu. Çıngıraklı saltanat arabası geldeği yoldan saraya dönmek üzere yola koyuldu. Sarayın bulunduğu büyük caddeye çıkılana kadar geçtikleri yol çok bozuktu. Araba ikide bir sarsılıyordu. Sarsıntının etkisiyle sultan hanımla dadısı uyuklamaya başladı. Araba, kulübenin önünden geçerken bohçayla üstünde-

ŞİİR KÖŞESİ

ÇİÇEK TOPLAMAK

Çiçek toplamak yasak olmasa,
Bir kamyon toplardım
Evimizin her yanına,
Çiçek asardım,
Biliyorum,
Solardı sonra hepsi
Oturup ağlardım

Necdet TEZCAN

BALONCU AMCA

Baloncu amca
Baloncu amca
Bizlere sattığın balonlardan
Çocuklarına parasız veriyorsan eğer
Kimbilir çocukların seni
Ne çok severler!

Hüseyin YURTTAŞ

ki küçük tencere dadının kucağından yavaşça kayıp yere düştü. İkisi de bunu farketmedi.

Kulübedeki genç kız, o sırada, sultanın hamamdan dönüşünü görmek için kapıya koştu. Kapıyı açtığında araba sokağın sonuna yaklaşmıştı. Ama kapının önünde inci işlemeli kabarık bir bohça ile küçük tenceresi duruyordu. İkisini de kimse görmeden içeri aldı. Bohçada yumuşacık, renk renk giysiler vardı. Tencerenin içi tıka basa mücevher doluydu. Sevincinden ne yapacağını bilemiyordu. Giysilerin birini giyiyor, birini çıkarıyordu. Elmasların, incilerin birini bırakıyor, birini takıyordu. Sonunda prensesler gibi giyinip mücevherleri takındı. Artık onu annesi bile tanıyamazdı. Küçük tencerenin kapağında kendine bakarak son kez üstünü başını düzelttikten sonra uğurlu tenceresini öptü. Küçük tencereyi annesinin görmemesi için üzülerek kapının önüne bıraktı.

ERTESİ gün, şehzadenin hamama gitme günüydü. Şehzade lalasını yanına alıp saltanat arabasına binerek hamamın yolunu tuttu. Kulübenin önünden geçerken kaldırımın kenarındaki küçük tencereyi gördü. Tencereyi lalasına aldırdı. Hamama gidip yıkandı, temizlendi tıraş oldu. Tam arabaya binip saraya dönecekleri sırada lalanın elindeki küçük tencere pat diye yere düşüp yuvarlanmaya başladı. Şehzade yuvarlanan tencerenin ardına düştü. Tencere yuvarlandı, şehzade koştu. Tencere yuvarlandı, şehzade koştu. Sonunda kulübenin kapısına vardılar. Küçük tencere, kulübenin kapısında iri bir taşa takılarak zınk diye durdu. Şehzade de tencerenin başında dikilip kaldı. Padişah oğlu, bir pırıl pırıl parlayan küçük tencereye, bir de tahtaları kararmış yoksul kulübeye baktı. "Ne garip raslantı" diye düşündü. "Acaba burda kim oturuyor. Bu küçük kulübede mutlaka kazma dişli bir kocakarı yaşıyordur. Tam tencereyi yerden alıp ordan uzaklaşırken kulübenin kapısı açıldı. Kapıda çok güzel bir genç kız belirdi. Has ipekten giysiler içindeydi. Paha biçilmez mücevherler takınmıştı. Zenginliği bir yana güzeller güzeli bir kızdı. Şehzade şaşkınlıktan kekeledi:

— Kimsiniz siz?

Kız, sessizce gülümsedi.

— Elinizdeki tencerenin sahibi.

Delikanlı, büyülenmiş gibi küçük tencereyi kıza uzattı. Kız, tencereyi alıp şehzadeye teşekkür etti.

Saraya dönünce gördüklerinin düş olmasından korktu şehzade. Onun için kulübedeki kızla hemen evlenmek iztediğini padişah babasına söyledi. Padişah, oğlunu kırmadı. Saray kolcularına kızı alıp gelmelerini buyurdu. Üç çifte atın çektiği çıngıraklı saltanat arabasını kulübenin kapısına gönderdi. Kız, annesiyle saltanat arabasına binip kolcuların koruyuculuğunda saraya geldi. O gün düğün dernek kurulup evlendiler.

Şehzade, kulübenin yerine bir köşk yaptırmak istedi. Kız, kulübeyi yıktırmadı. Yoksulluk günlerinin anısı olarak bıraktırdı. Yoksullukla geçen acı günlerini unutmazsa yoksulları da unutmaz acılarını dindirmeye çalışırdı. Bu arada çok sevdiği küçük tenceresini de saraya getirmek istemedi. Şehzade ise tencerenin altın kaplatılıp sarayın müzesine kaldırılmasını istiyordu. Prenses, tam tersini yaptı. Pazarda satılması için aldığı yere geri gönderdi. Başkalarına da uğur getirip yardım etsin diye.

BİLMECE

SAKLI İSİMLER

Aşağıdaki karışık kelimelerde dört Avrupa ülkesinin adı gizli bakalım onları ne kadar sürede bulabileceksiniz?

- UT KAVAL NUR
- AYSUN TANİN
- OK YASAL EV ÇOK
- DİL AF NİNAY

7 FARK: Yukarıda gördüğünüz iki resim arasında tam yedi fark vardır. Onları bulabilir misiniz?

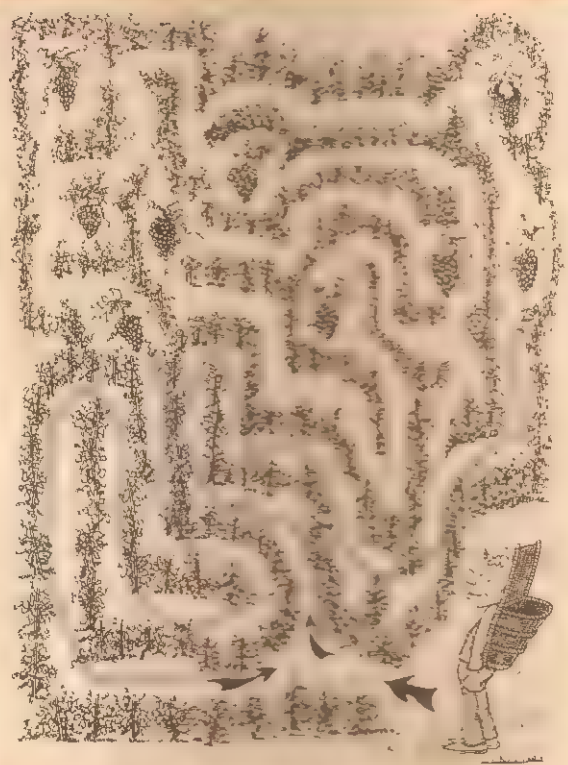

Sağdaki bağcının üzüm e[illegible] top ay p aynı yerden iki kere geçmeden geriye dönmesini sağlayabilir misiniz?

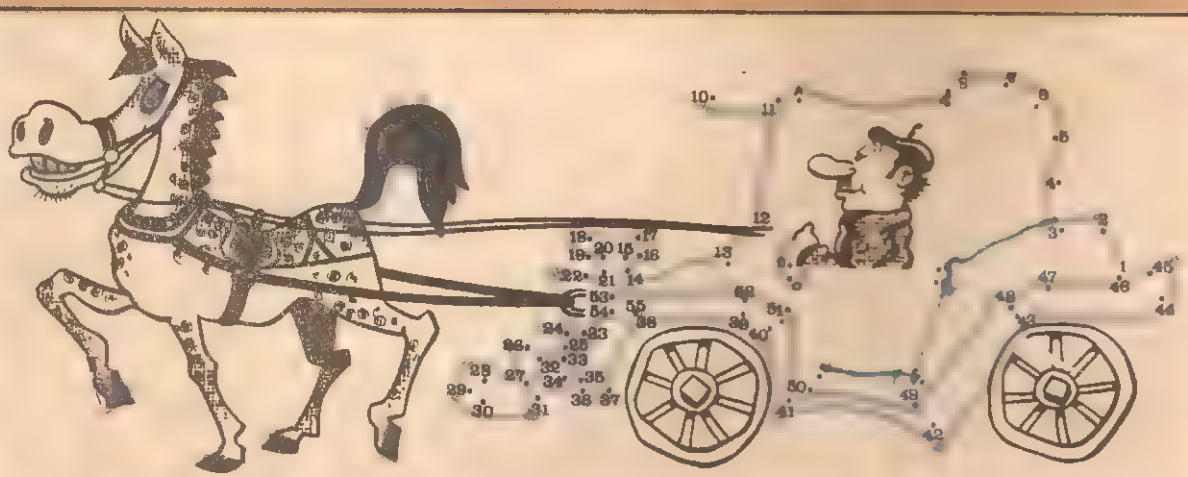

Noktaları birleştirelim, bakalım ortaya ne çıkacak?

RED KİT ABRAKADABRA 2

HAYDUTLAR BEŞ KİŞİYDİ.
HAYIR DÖRT, BİRİSİ HAYDUT DEĞİL, TAM BİR BEYEFENDİ DİDİ..
BEYEFEN DİYMİŞ! HIH!
VE SONRA BİR-DEN YÜZÜĞÜN KAYBOLDU...
ODA DİĞERLERİ GİBİ BİR HAYDUTTU!
DOĞRU DEĞİL BU!
SİZE BIRAKTIKLA-RI LİNİFORMALARI GÖREBİLİR MİYİM?
BENİMLE DÜKKÂNA GELİN.
ANLAŞILDI! DALTON KAR-DEŞLER BUNLAR! PEKİ AMA BEŞİNCİSİ KİM?
BEŞİNCİSİ BİR BEYEFENDİ!
BEYEFENDİY-MİŞ!
EVET ÖYLEYDİ! SAÇIMA BİR GÜL TAKTI!
VE BİRDEN SAÇ TOKAN YOKOLUVER-Dİ...
ANLAŞILDI BUNLAR, DALTON-LAR!
Ö ADAM NAZİK BİR BEYEFEN-DİYDİ!
HIRSIZ BİR BEYEFEN-Dİ!
SEN BE-NİM ELİMİ HİÇ ÖPTÜN MÜ Kİ?
YÜZLÜĞÜ-NÜ YÜRÜT-MEK İSTESEY DİM ÖPER-DİM.
SEN BANA ÖMRÜM BO-YUNCA BİR TEK ÇİÇEK BİLE VERMEDİN!
SAÇ TOKAN-DA GÖZÜM YOKTU DA ONDAN!

ŞUNU KABUL ETMEK GEREKİR Kİ, DALTONLAR GEÇTİKLERİ HER YERDE İZ BIRAKIYORLAR.. HEM DE NE İZ!..
BURADAKİ İZ HENÜZ ÇOK TAZE..
SOYGUN NEDENİYLE KAPALI
BELKİ HÂLÂ BU YAKINLARDADIRLAR.
SOYGUN NEDENİYLE KAPALI
ELLER YUKARI! ÇIK DIŞARI!
ATEŞ ETME! SEN DE BU KALANLARI AL!
SAKİN OL! BENDE HİÇ BANKA SOYGUNCU HALI VAR MI?
ARTIK ZAMAN DEĞİŞTİ! ŞİMDİKİ SOYGUNCULAR TAM BİR BEYEFENDİ GİBİ GİYİNİYORLAR.
BEŞ HAYDUT KASAYI BOŞALTIP PARALARI ALARAK GİTTİKLERİ YETMİYORMUŞ GİBİ BİR DE KASAYI KIRIP DÖKTÜLER...
ESKİDEN ÖNCE KIRIP DÖKER, SONRA SOYARLARDI..
BU KEZ TERSİ OLDU. İÇLERİNDEN BİRİ, NASIL ADINI BİLMİYORUM, BENİM ANAHTARIMLA KASAYI AÇTI, DAHA SONRA UFAK TEFEK OLANI DİNAMİTLE PARÇALADI.

O SIRADA KOMŞU BİR KASABANIN BANKASI DOSTLARIMIZLA TANIŞMAK ONURUNA ERİŞİYORDU..
GÜNAYDIN BAY VEZNEDAR! BİRAZ PARA ÇEKMEK İSTİYORUM.
BANKADA HESABINIZ VARSA TABİİ..
YOK ZAMA, KASANIZ ANAHTARLARI VAR...
?!
DEMEK HALÂ SAYGILI ... DA ÇOK GÜZEL.
NE?! YASALARA SAYGILI VATANDAŞ MI?
BİZE HAKARET EDERSİN HA?!!?
BIRAKIN! BANKA KASALARINI AÇMAK İÇİN ANAHTAR KULLANMAK BİZE YAKIŞMAZ.
SORSUN...
MI! DESENE SİZDEN ... BİR ŞEY VAR..
PAN! PAN!

Sürecek

İLGİNÇ ÖYKÜLERİYLE BULUŞLAR 2

PENİCİLİN'İN BULUNUŞU

İLAÇLARIN insan sağlığı açısından ne kadar önemli olduğu herkes tarafından kabul edilir. Penicilin ise ilaçlar içinde özel bir yere sahiptir, çünkü birçok hastalığa neden olan bakterilere karşı savaşta etkili olmuş ve insanların korkulu rüyası olan bu hastalıkların ya tamamen ortadan kalkmasına ya da çok azalmasına yol açmıştır. Ama penicilinin kendisi nasıl bulunmuş? Dr. Alexander Fleming'in yardımcısı labaratuvvarda bir deney sırasında üstü örtülmesi gereken bir kabın üstünü örtmeyi unutunca bu büyük buluş gerçekleşmiş.

Bilim tarihçileri, Fleming'in penicilini 1927 yılında bulduğu yazarlar, ama ondan çok daha önce de canlı maddelerin kullanıldığını gösteren ipuçları vardır. Eski Mısır'da hastanın başını yara içinde bırakan bir hastalığı doktorlar yaraları ya hayvan yağları ile ya da küflü buğday ekmeği ile iyileştiriyorlardı. Mısırlı doktorlar bu ilaçları nasıl yaptıklarını anlatmışlar ama daha sonra bu sözlere pek fazla güvenilmemiş. Aynı tür tedavi yöntemlerinin Eski Roma'da da kullanıldığı ortaya çıkmış. Bilim adamları küf sözcüğü için bugün kullanılan "penicilin" sözcüğünü kullanmaya başlamışlar.

Modern bilimde penicilinin keşfi 1881 yılında İskoçya'da doğan Fleminge aittir. Yaraları iyileştirecek ve bu arada deriye zarar vermeyecek bir ilaç arama fikri daha 1. Dünya Savaşı sıralarında başlamıştı. Öğrenci olduğu üniversiteye daha sonra profesör olarak katıldıktan sonra, bakterileri öldüren ilaçla ilgili çalışmalarına başladı. Küçük kapların içine, deneylerde kullanılan küçük deniz bitkileri koydu. Daha sonra bunların üstüne bakterileri yerleştirdi. Yardımcısı bu kapların ağızlarını hemen sıkı sıkı kapatmakla görevliydi. Aksi halde yabancı maddelerin kapların içine düşüp deneyi bozması kaçınılmaz olurdu. Kapların ağızları kapandıktan sonra bunlar normal insan vücudunun sıcaklığına erişebilecekleri ılık bir yere konuluyorlardı.

Bir gün Fleming'in yardımcısı bu kaplardan birinin ağzını kapatmayı unuttu. Pencereye yakın olan bu kabın üstünde gri-yeşil renkli bir küf tabakası oluştu. Çok garip bir durum ortaya çıkmıştı. Bundan önce de en azından iki kez bakteriler ile küf karıştırılmış ama önemli bir sonuç elde edilmemişti. Ama şimdi bir dikkatsizlik sonucu, küfün bakterileri öldürmesi gibi bir sonuç elde edilmişti. Dr. Fleming'in deneyi beklenmedik bir sonuç vermişti.

Fleming'in bu durum karşısındaki ilk tepkisi kızgınlık olmuştu. Ama sonra yıllardır aradığı ilacı bulduğunu fark etti. Önceleri bu bulgusunu insanlar üzerinde kullanmaktan korkuyordu, onun için ilk deneylerini hayvanlar üzerinde yaptı. Aldığı olumlu sonuçlarla insan yaralarına da uygulamaya başladı.

Fleming'in çalışmaları diğer bilim adamları tarafından pek fazla ilgiyle karşılanmadı. Bu her yeni buluşun kaderiydi. En sonunda II. Dünya Savaşı penicilinin yararlarını ortaya koymaya yaradı. Yaralı askerlerin hayatlarını kurtarmak için bakterilerin öldürülmesi zorunluluğu ortaya çıkınca, penicilin de bugünkü önemli yerini kazanmış oldu.

Fleming penicilinin binlerce hayat kurtaracağına inanıyordu, penicilin binlerce değil milyonlarca hayat kurtardı. 89 tür bakteriyi öldürebilir ve 16 tür bakteri üzerinde de olumlu etkileri olduğu saptanmıştır.

Fleming'in bu buluşundan sonra bilim adamları artık penicilinin yapısında değişiklikler yaparak birçok hastalık mikrobuna karşı etkili hale getirmişlerdir. Bugün penicilinin yanında birçok antibiyotik, hastalıklara karşı kullanılmaktadır. Penicilinden sonra bakterileri öldürebilen yedi yüz civarında ilaç bulunmuştur.

Penicilin ile ilgili çalışmalarından dolayı Fleming İngiliz Hükümeti tarafından ödüllendirilmiş ve tıp dalında Nobel ödülünü almıştır. Bir rastlantı sonucu pencereden giren bakteriler insanları birçok hastalıktan kurtarmış ve vücuda zarar vermeden mikroplara karşı savaşabilen penicilinin bulunmasına yol açmıştır.

Üniversitede okuduğu yıllarda çok zeki bir öğrenci olan Fleming'in o yıllarda mikropların zararsız hale getirilmesi için yaptığı çalışmaları, yaşamı boyunca bu alanda ileri adımlar atmasına neden olmuştur. İnsanlığın başına büyük felaketler açan savaşlar da alınan yaralar ancak penicilin türü ilaçların yardımıyla iyileştirilebilmiş ve hastalıkların salgınlaşmaları önlenmiştir.

Penicilin'i bulan Dr. Alexander Fleming Londra'da, St. Mary Hastanesi'nde çalışırken...

Okunacak kitaplar

Hazırlayan: Hikmet Altınkaynak

Umut Zamanı
BURHAN GÜNEL

GÜNÜMÜZ hikâye ve roman yazarlarından olan **Burhan Günel,** 7 Nisan 1947'de **Antakya**'da doğdu. Ortaokul ve liseyi Konya'da parasız yatılı okudu. Liseden sonra Hava Harp Okulu'na girdi ve 1967yılında Hava Subayı olarak Türk Silahlı Kuvvetleri'nde görev yapmaya başladı. Bir süre pilot eğitimi gördükten sonra Maliye Subayı oldu.

Burhan Günel'in önemli ilk hikâyesi 1971 yılında Cumhuriyet gazetesinin Sanat Eki'nde çıktı. Bu yıllarda kitap eleştirileri ve tanıtma yazıları da yazdı. Ertesi yıl çıkan **Ökse** adlı romanıyla ilk eserini ortaya koydu. Bunu öteki roman ve hikâye kitapları izledi. Çalışmalarını çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlamayı sürdürdü.

Burhan Günel, çocuk edebiyatı alanında da hikâye ve romanlar verdi. **Sevinç Dolu Bir Akşam** çocuk hikâyeleri ile Kültür Bakanlığı'nın düzenlediği yarışmada "başarı ödülü" kazandı. Mehmet Ali Yalçın Roman Ödülü'nü 1981'de **Acının Askerleri** ile H. Karakuş'la, 1982'-de ise **Kalanlar ve Gidenler** ile C. Kelkitli'yle paylaştı. 1981 yılı Türk Dil Kurumu Hikâye Ödülü'nü **Başka Bir Yaz** adlı kitabıyla kazandı.

KİTAPLARININ KONULARI

UMUT ZAMANI, kendisine iyi bir yol çizemeyen Sedat'ın ikinci karısı Gülay'ın peşine düşerek, Almanya'ya gitmesinin romanıdır. Ortaokul ikinci sınıftan ayrılan Sedat'ın önce eczacılık yapan eniştesinin yanında kalfa olarak çalışması, sonra bir ecza firmasına propagandist olarak girmesi, bir doktor evlatlığı olan Elif'i sevip evlenmesi, iki çocuğa kavuşması, çalıştığı işte bölge şefliğine kadar yükselmesi onun mutluluk yıllarıdır. Ne var ki bir süre sonra işini savsaklayacak ve görevine son verilecektir. Sefahat hayatında tanıdığı Gülay'ı da eve getirecek.ondan da iki çocuğu olacaktır. Roman böylece "umut"u Almanya'da bulmaya çıkan Sedat ve Gülay'ın arkalarında bir yığın gözyaşı ve üzüntü bırakan sonu belli olmayan serüvenleriyle sürer.

ESERLERİ

Romanları: **Ökse** (1972), **Umut Zamanı** (1974), **Yağmurla Giden** (1976), **Aksayan** (1979), **Acının Askerleri** (1981), **Kalanlar ve Gidenler** (1984), **Eski Desenler** (1984).

Hikâye kitapları: **Sevgi Bağı** (1974), **Başka Bir Yaz** (1980).

Çocuk kitapları: **Evcilik Oyunu** (roman, 1973), **Ağlama Bebeğim** (roman, 1976), **Dost Eller** (roman, 1980), **Sevinç Dolu Bir Akşam** (1983).

EDEBİYATIMIZDAKİ YERİ

EDEBİYATIMIZDA "70 Kuşağı" diye tanımlanmaya çalışılan, 1970'li yıllarda yazmaya, yayımlanmaya başlayanlardandır **Burhan Günel.** Bir hikâye ve romancı olduğu kadar, bir şairdir de. Henüz, yayımlanan şiirlerini bir kitapta toplamasa da, bu alanda da başarılı olduğunu kanıtlamaktadır.Şairliğin etkisiyle hikâye ve romanlarında kullandığı dil, son derece akıcı bir özelliğe sahiptir. Eserlerinde ortaya koyduğu konular kadar, kullandığı "dil" ile de dikkati çeken yazarlarımızdandır. Ele aldığı kişileri yalnızca dış çevreleriyle değil, iç dünyalarıyla, düşleriyle, duyarlıklarıyla anlatır. Bu anlatışta abartma yer almaz, gerçekçi öğeler her şeyden çok ağır basar. Hikâye ve roman konuları ortatabaka insanlarının yaşamlarından kesitlerdir. En çok da bu insanlarında bir başka kişiyi etkileyen acıklı, üzüntülü ya da sevinçli, mutlu konula· yer alır.

Evcilik Oyunu

HAVALAR soğumuştu birdenbire. Ama Çiğdem soğuk demeden, yağmur çamur demeden Orhanlara geliyor, oyunlar oynuyor, ders çalışıyor, biraz sevinç, biraz da üzüntü içinde eve dönüyordu. Sevinçli oluyordu, çünkü Orhan'la oynuyor, derslerine daha iyi çalışıyordu. Orhan'ın kız kardeşi Ayşe de çok iyi bir kızdı. Çiğdem onu da çok seviyordu. Kendisine küçük gelen elbiselerini getirip Ayşe'ye vermişti, onu çok sevindirmişti. Sonra, Ayşe'nin ona "Çiğdem abla" demesinden pek hoşlanıyordu, büyüdüğünü sanıyor, seviniyordu.

Artık Orhanlara gelmediği günler, evde herkes onu arar olmuştu.

Annesi soruyordu Orhan'a:

"Çiğdem bugün neden gelmedi acaba? Hasta filan mı yoksa?"

Babası ekliyordu:

"Yoksa okula da mı gelmedi?"

Türlü nedenleri oluyordu gelmeyişinin. Bazen annesiyle çarşıya, alışverişe çıkmak zorunda kalıyordu. O zamanlar çok üzülürdü Çiğdem, annesiyle gitmek istemezdi. Ama sonunda gitmek zorunda kalırdı. Okulun önünde ayrılırlarken gözleri ıslanıverirdi çoğu zaman:

"Seninle gelmeyi çok istiyorum ama... Anlıyorsun değil mi, Orhancığım?.. İnan ki çok istiyorum seninle gelmeyi," derdi.

— Orhan

"Zarar yok, yarın gelirsin sen de, hadi git, anneni bekletme!" derdi.

Ama onun da içi bir hoş olur, dudakları titremeye başlardı.

Öylesine alışmışlardı birbirlerine. Aralarında çok güçlü bir arkadaşlık doğmuştu. Kardeş gibiydiler. İşte bu yüzden, akşamları eve dönerken sevinçli olmasının yanında, biraz da üzüntülü olurdu Çiğdem.

Bütün bunlara karşın, çok sevinçli günler geçiriyorlardı. Tek üzüntüleri, Orhan'ın babasına hâlâ iş bulunamamış olmasıydı. Çiğdem her akşam babasına soruyordu:

"Orhan'ın babasına iş bulmayacak mısın, babacığım? Ne zamandır bekliyoruz. Söz verdin hem de. Neden bir türlü olmuyor?.."

"Bulacağız kızım, acele etme."

Çiğdem'in babası böyle derdi hep.

Bir gece içkiliydi, Çiğdem yine aynı soruyu sorunca onu azarladı,bağırdı:

"Yeter artık! Kendi derdim kendime yeter benim. Bir daha bu konuyu dinlemek, duymak istemiyorum."

Karısıyla da kavga etmişti, ona da bağırıp çağırmıştı adam:

"Bu kızı çok serbest bırakıyorsun, hanım!.. Olur olmazların evine gönderiyorsun, üstü başı kirli pisli çocuklarla oynatıyorsun!.."

Çiğdem ağlarken, annesi onu susturmaya çalışmış, kocasına da yetişmişti bu arada. Kızı ağlamasın diye, kocası daha fazla bağırmasın diye; her ikisini de yönetmeye çalışmıştı:

"Sen de biliyorsun ki, Orhan kötü bir çocuk değil. İlk zamanlar ben de senin gibi düşünüyordum ama, yanıldığımı anladım sonunda. İnsanları sevmek gerekiyor, bunu anlamalısın. Çiğdem, oraya gittiği günler mutlu oluyor. Ben bunu anlayabiliyorum, sen de anlamalısın!" demişti.

Günler geçip gidiyordu. Güneşler doğuyor, karanlıklar geliyordu akşamlarla. Çocuklar evlerine dönüyor, babalar evlerine dönüyor, annelerin pişirdikleri güzel yemekleri, buğulu çorbaları yemek için bir masanın çevresinde toplanıyorlardı. Bir masa çevresinde oturup, sıcak yemekten kaşıklamayı, mevsimine göre türlü meyveleri soyup yemeyi bilmeyenler de vardı belki, belki de pek çoktu. Ama bu mutluluktan tadabilenler, ötekilerin durumunu pek bilmezlerdi. Bilemezlerdi. Manavdaki meyvelere acıklı acıklı bakan çocukların yüreklerinde yaşayan ezikliği pek çok çocuk bilemezdi. Ama o iyi giyimli çocuklardan biri vardı ki, artık başkalarının bilmediği, anlamadığı birçok şeyi biliyor, anlayabiliyordu. Çiğdem'di bu. Yoksul evi ne demektir, sıcak çorba ne kadar büyük bir mutluluktur, hepsini öğrenmişti.

Onlara gelir gelmez bağırıyordu daha kapıdan girerken:

"Teyzeciğim, bugün ne pişirdin, çorba var mı? Ooof, çok acıktım, tarhana çorbası yok mu bugün?" diye soruyordu.

Orhan'ın annesi de seviniyordu, Çiğdem'in böyle içten davranmasına. Ne pişirmişse söylüyordu.

"Çorba yok ama, lahana yemeği var, sever misin kızım?"

Çiğdem lahanayı sevmiyorsa bile başını sallıyor, gülümseyerek:

"Bayılırım," diyordu.

Yine böyle günlerden biriydi. Çiğdem'le Orhan kapıda göründüler.

"Biz geldik," diye haykırdılar.

Çiğdem böyle bağırınca Orhan da:

"Bize ne pişirdin anne?" diye sordu.

Sordu ama, hemen pişman oldu. Çünkü annesinin bakışlarından, evde yiyecek bir şey olmadığını anlamıştı. Dudaklarını ısırdı, canının yandığını duymadı bile. Kitaplarını öyle bir fırlattı ki, Çiğdem neredeyse alınacaktı. Anne durumu anlayıp açıkladı:

"Sen onun kusuruna bakma kızım, üzülünce böyle yapar, yanındakileri unutuverir."

Çiğdem gülümsedi.

(Evcilik Oyunu, 1973)

ÇOCUKLAR

FUTBOL maçında yenildik. Bizim takımın inekleri iyi oynamadılar. Kaleci çok kötüydü. Bütün golleri beleşten yedi. Bir de ben olmasaydım tamamdı valla! Ama nasıl çaktım o golü? Yok canım, ben olmasaydım perişan olurduk.

Sırıttı. Anımsayınca öne doğru eğilip baktı.

Pantolonunun dizi yırtıldı. Düşürdüler. Annem yine kızacak. Ne kızıyorsun be? İsteyerek mi yaptım? Düşürdüler işte! Babam yenilerini gönderir. Ayakkabılarım zaten eski, bağırıp durma anne, babam yenilerini... Benim babam! Okulu asıp top oynamaya gittiğimi bir bilse... Taa oralardan kalkıp beni dövmeye gelir. Ama artık korkmuyorum ondan. Hem gelemez canım! Kormuyorum, isterse gelsin. Elini bir kaldırsın bakalım, o zaman... Şurda askerliğime ne kadar zaman kaldı? Beş yıl mı ne, belki daha da az. Okula gitmeyi canım çekmiyor. Askere giderim, sonra da babamın yanına. O günler bir gelse! Liseyi bitir, seni yanıma aldıracağım, diyor babam. Şu kimyacıyla, orospu dölü cebirci olmasa. Bitirim n'olacak! Ama ikisi de bana garez gidiyorlar. Diyor ki şeytan, al eline taşı, vur kafalarına, vur vur vur, gebert! Bu yıl sınıfta çaktık sayılır. Babam temmuzda filan gelir, bir yıl doluyor. Liseyi bitir, diyor. Dur bakalım lan baba, amma da acelecisin, önce ortaokulu bitirelim de liseyi sonra düşünürüz! Böyle babalık olmaz. Sen erkeksen şimdi aldırsana beni oraya. Çık, yapamaz! Ben de işçi olacağım. Burda ne uğraşıp duracağım bu hergelelerle? Zaten iki yıl çaktım, hep çift dikiş gidiyoruz.

Yine sırıttı.

"Sağlam olur," diye mırıldandı.

(Umut Zamanı, 1974)

PROTESTO EDİYORUM!
İŞSİZ 600 KİŞİ NE OLACAK?
ORMANLAR KRALI KOBİN
HEY, NE OLUYOR, BURADA?
GÖSTERİ YAPIYO-
İŞSİZ 600 KİŞİ NE OLACAK?
BU KADAR KÜÇÜK BİR KASABADA 600 İŞSİZİN BULUNMASI UTANÇ VERİCİ BİRŞEY!
İŞSİZ KİŞİ NE OLACAK?
ANLAMADIM. SEN BİZİM ŞATOZ. BEKÇİ OLARAK ÇALIŞMIYOR MUSUN? İŞSİZ DEĞİLSİN Kİ.. İYİ PARA ALIYORSUN
N'OLMUŞ YANİ!
İŞSİZ 600 KİŞİ NE OLACAK?
ASLINDA BEN DE İŞSİZ OLSAM, ONLARIN HAKKINI ÇOK DAHA İYİ SAVUNURDUM TABİİ..
İŞSİZ 600 KİŞİ NE
OYLEYSE BİZ Z BEKLE. -EMEN GELİYO-
ŞİMDİ DAHA İYİ SAVUNURSUN!
İŞSİZ 601 KİŞİ NE OLACAK?

Filmin başoyuncusu Züha!, iki yaşından beri Danimarka'da yaşayan bir Türk kızı.

KÜÇÜK HOCA'NIN UÇAN HALISI TÜRKİYE'YE GELDİ

Unesco'nun "En iyi çocuk filmi" ödülüne aday Türk-Danimarka ortak yapımı "Piyord'lu Küçük Hoca"nın çekimine başlandı

Melda Karaca

DANİMARKA'da her yıl yapılan filmlerin önemli bir bölümü çocuk filmlerinden oluşuyor. Daha önce Unesco'nun "En iyi çocuk filmi" ödülünü kazanan Danimarkalılar, bu yıl da Ole L. Kirkegaar'ın "Piyordlu Küçük Hoca" adlı öyküsünü film yapmayı kararlaştırdılar. Filmin çekiminin Türkiye'de yapılması için gerekli bağlantılar kurularak, "Turizm ve Tanıtma Bakanlığı"nın da katkılarıyla filmin çekimlerine 20 Nisan'da Kapadokya bölgesinde başlandı. Kızılırmak boyları, Bayramhacılar köyünde devam eden çekimler, İstanbul'da Topkapı ve Dolmabahçe sarayları, Binbirdirek ve Süleymaniye civarındaki görüntülerle ağustos sonunda sona erecek.

Filmin baş oyuncuları David on, Zuhal oniki yaşlarında iki çocuk. David Danimarkalı, Zuhal Özdemir ise, iki yaşından beri Danimarka'da yaşadığı için bu dili anadili gibi konuşan bir Türk kızı. Filmde Danimarkalı oyuncularla birlikte Türk oyuncular da rol alıyor. Kadir Savun, Aliye Rona, Zihni Küçümen, Cevat Kurtuluş, Macit Koper gibi Türk tiyatro ve sinemasının ünlü isimleri var.

Filmin konusu ise kısaca şöyle:

Küçük Hoca David, Piyord köyünde yaşayan ve dünyayı görmek isteyen küçük bir çocuktur. Kendine yolculuk olanakları ararken, eline küçük bir halı geçer. Bu değerli halının peşinde ise ülkenin sultanının kötü niyetli adamları vardır. Çocuğun kendi yaşıtındaki bir kız olan Zuhal de bu adamlar tarafından halının peşine düşürülmüştür. Dostu zannettiği Zuhal'le halının üstünde uzun bir yolculuğa çıkan küçük David'in başına gelmedik kalmaz.

Turizm ve Kultür Bakanlığı yetkilileri, tüm Avrupa ülkeleri ve Amerika'da vizyona girecek olan bu filmin, ülkemizi tanıtmada çok başarılı olacağına inanıyorlar. Filmin başoyuncularından David (üstte). Zuhal ve David uçan halıyla filmin bir sahnesinde (altta).

okurdan okura

MEMLEKETİM

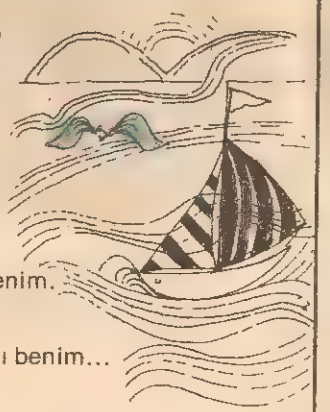

Burcu, burcu kokan dağlarında
Kekliği, geyiği, kartalı benim.
Masmavi engin sularında
Martısı, kayığı, balığı benim.

Sevgi dolu toprağında
Ekini, ekmeği, suyu benim.
Şırıl, şırıl derelerinde
Gülü, fidanı, dalı benim.

Erzurum'u, İstanbul'u İzmir'i benim.
Memleketimin her köşesinde
Alisi, Ayşesi, Mehmeti benim.
Bir de gökte dalgalanan bayrağı benim...

Okan UÇURUM

NE OLMAK İSTERİM

Ne rüzgâr olup
Dünyayı gezmek,
Ne çiçek olup
Çevreye koku saçmak
Ne de kartal olup
Yükseklerde yuva kurmak isterim.

Çünkü ben bir insanım,
İnsanca yaşamak için
İnsan olmak isterim.

Bülent ÖZTEMİZ

HAFTANIN ŞİİRİ

ESKİ SOKAĞIMIZ

Üç sene sonra
Eski sokağımdan geçtim dün
Eski güzelliği
Kalmamış artık bugün

Apartmanımıza taşınmış
Yeni kiracılar
Hiçbiri beni tanımıyor
Hepsi yabancılar

Onlar ne bilirler ki
Benim orada doğduğumu
Bir zamanlar apartmanın
Benim sesimle dolduğunu?

Fakat silinmiş
Ayağımın izleri
Başka çocuklar almış
Artık benim yerimi.

Zehra CAN

FIKRA

ONUN ADI UZUN

Öğretmen, sınıfa girdiği zaman önde oturan iki öğrencinin gürültü ettiklerini gördü. Kızarak bağırdı onlara:

"Ben size kaç kez söyledim, ders zili çalınca gürültü etmeyin diye. Gelin bakalım buraya!"

Cem ile Cemalettin tahtanın önüne geldiler.

"Size bir ceza vereceğim: Birbirinizin adlarını ellişer kez yazacaksınız!"

Cem, bu cezaya karşı koydu:

"Haksızlık ediyorsunuz. Benim adım kısa, onunki uzun!" dedi.

OT YİYEN HAYVAN

Hayat Bilgisi dersinde öğretmen Acar'a sorar:

"Ot yiyen hayvanlardan birinin adını söyle?"

"Keçi, öğretmenim."

"Başka?"

"Bir keçi daha!"

ÖDEVİNİ YAZAN KİMMİŞ?

Öğretmen küçük Recep'e kızdı:

"Sana ödevlerini mürekkeple yaz diyorum, sen hep kurşunkalemle yazıyorsun. Bugün de yine kurşunkalemle yazmışsın..."

Recep utana utana şu karşılığı verdi:

"Ne yapayım? Ben de söylüyorum, fakat babam bir türlü mürekkeple yazmak istemiyor..."

BARIŞ
Barış,
Mutlulukların,
En güzeli...

Barış,
İnsanlığın,
En sevdiği...

Barış,
Mutlulukların,
Kümeleştiği...

Barış,
Kötülüklerin,
Savaştığı...

Barış,
Tüm insanların,
İstediği...

Barış,
Tüm çocukların,
Can attığı,
İlahi bir,
Kanundur...
Turan YALÇIN

MEKTUP ARKADAŞI

GÜLCE BAŞER: 1973 doğumluyum. İlkokul mezunuyum. Özel zevklerim arasında, müzik dinlemek, kitap okumak, kolleksiyon yapmak gelir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: Mithatpaşa cad. Taç apartmanı No: 804/2 Köprü/İZMİR

BERNA YOĞURTÇUGİL: 11 yaşındayım. İlkokulu bitirdim. Özel zevklerim arasında kitap okumak, şiir yazmak, ve yüzmek gelir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: Altıparmak cad. Site Ap. kat 7 Daire 14 BURSA

NURSEL ALPAY: 12 yaşındayım ve T.E.D. Zonguldak kolejinin hazırlık sınıfına gidiyorum. Özel zevklerim peçete ve kartpostal biriktirmek ve loleybol oynamaktır. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: Ulu önder mah. Londra sok No 19 Eskişehir.

RECEP BORSLAN: 13 yaşındayım ve Orta 2. sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim arasında müzik dinlemek kitap okumak, spor yapmak ve kartpostal ve resim çizmek gelir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: Dümrek Hüseyin Paşa köyü Tavşanlı/KÜTAHYA

EDİZ KABASAKALOĞLU: 13 yaşındayım. Orta 111. sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim futbol ve basketbol oynamak müzik dinlemek kitap okumaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için Adres: Dede sok. No 13 Biga/ÇANAKKALE

CENGİZ ŞİMŞEK: 12 yaşındayım. Orta I'e gidiyorum. Özel zevklerim arasında okumak, yüzmek, basketbol oynamak, şiir yazmak gelir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: Örnek mah. 4 sok. No 5 Üsküdar/İST

OSMAN GÜMRÜK: 13 yaşındayım. Orta II. sınıfa öğrencisiyim. Özel zevklerim arasında kitap okumak, futbol oynamak ve müzik dinlemek gelir. Ayrıca pul kolleksiyonum var. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: İncirli cad. İş Bankası blokları 1. blok Daire 3 Bakırköy/İST

BORA TAŞKAYA: 13 yaşında olup Lise I. sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim basketbol oynamak, kitap okumak ve karikatür yapmak gelir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: Şehir kahya çıkmazı Huzur Ap 5/14 Kızıltoprak/İST

BUKET GÜLTEKİN: 13 yaşında olup, orta II. sınıfa gitmekteyim. Özel zevklerim şiir yazmak, kitap okumak, televizyon seyretmek gelir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: Boğaziçi mah. 3. cad 38. sok No: 2 Boğaziçi/ANKARA

ÖYKÜ

DENİZ YILDIZI

Ufaklı yıldız, çok ufaktı. Ancak onun ufaklığı sizin bildiğinizce değil; büyüklerinin gözündeydi ufaklığı.

Babası denizciydi yıldızın. Dedesi de denizciydi. Dedesinin dedesi de. Ve Yıldız da denizciydi bildiği kadar.

Koydaki diğer denizciler pek severlerdi minik yıldızı; O'nun içindir ki "Deniz yıldızı" derlerdi ona; onun içindir ki Yıldızların teknesinin adı "Deniz yıldızı"ydı.

Her şeyiydi deniz, yıldızın. Hayattı, içtiği su, yediği ekmek, kokladığı havaydı sanki. O denizde doğmuş, denizde yaşıyordu. O'nun oyuncakları, ağlar, misinalar arkadaşları ise balıklardı, yaşadığı Pruvaya çıkıp da denizi gözlediği an, denizciler hayranlıkla seyrederdi onu...

Bir gün, ama o gün tanrıların öfkesi üzerindeydi. Gökyüzünün alacakaranlığını ancak şimşekler aydınlatıyordu ansızın. Deniz kudurmuş Tanrıların öfkesini dindirecek kurban arıyordu derya, derya.

Deniz yıldızı ise, denizdeydi şanssızlık eseri. Yıldız da denizdeydi,yerinde; pruva da. Denizyıldızını beşik gibi sallıyordu azgın sular. Bu sırada yıldız, babasına, dümene doğru yöneldiği sırada, azgın sular onu bağrına bastı. Deniz kurbanını bulmuştu...

Hani bir söz vardır; ölen denizciler yıldız olur gökyüzüne çıkarlar. Sonsuz gökyüzünün bir köşesinde minik yıldız vardır ki deniz yıldızına benzer. Kimbilir? Belki de deniz yıldızıdır? Bilinmez.

ATİLLA RAVALİ

İ E E
B L M C ?
U A A

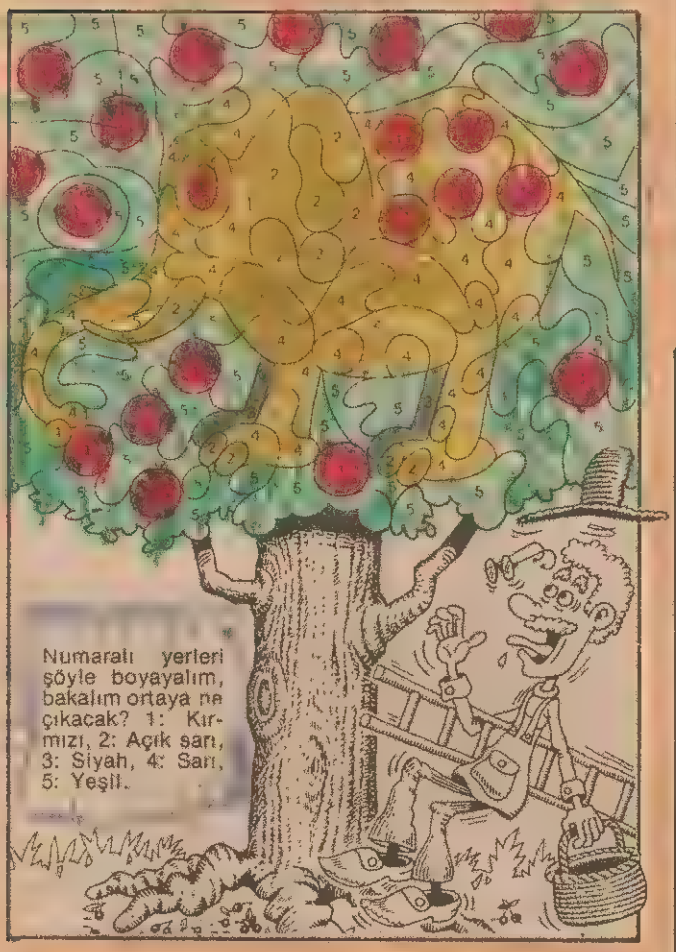

Numaralı yerleri şöyle boyayalım, bakalım ortaya ne çıkacak? 1: Kırmızı, 2: Açık sarı, 3: Siyah, 4: Sarı, 5: Yeşil.

DUVARCI: İnşaat için aradığımız duvarcının şapkası, kolları kıvrılmış kareli gömleği ve ayaklarında bez ayakkabı var. Onu tanıyabilir misiniz?

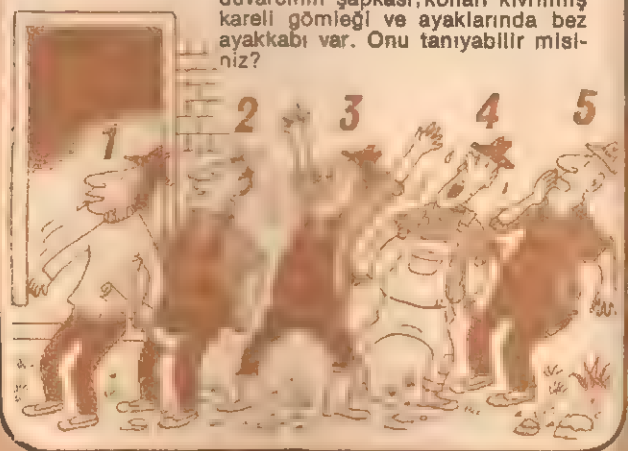

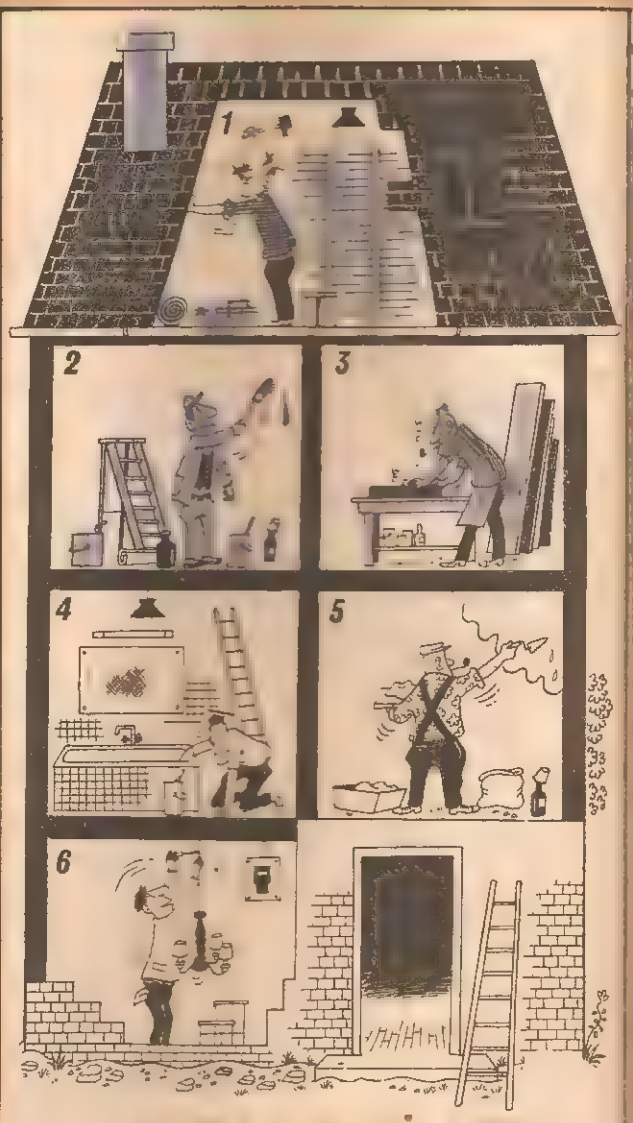

ORTAK ŞEKİLLER

Yukarıda gördüğünüz numaralarla belirtilmiş resimlerde ikişer ikişer ortak bir şekil bularak 1'den 6'ya ulaşabilir misiniz?

GEÇEN SAYININ YANITLARI

7 FARK: 1- Fotoğraf makinesinin üstü. 2- Zencinin kolyesi. 3- Tüfeğin namlusu. 4- Sağdaki adamın tüfeği, 5- Sağdaki adamın kemeri. 6- Zencinin halhalı, 7- Siyah yapraklı bitki.

ORTAK ŞEKİLLER: A ile D'de düğme, D ile B'de üçgen, B ile H'de tutamak, H ile C'de cetvel, C ile E'de balık, E ile G'de pencere, G ile F'de çöp bidonu, F ile I'da noktalar.

LABİRENT: B dondurmacıya ulaşır.

TOPLAR:

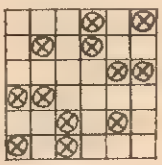

GERÇEKTEN DE HELİKOPTER, HALA PİSTİN ÜZERİNDE ZİGZAG ÇİZEREK UÇUYOR VE ÇEVREYİ ROKET YADA HAFİF BOMBA ATEŞİNE TUTUYORDU...
HER YERDEN OT GİBİ BİTİYOR EFENDİM BUNLARLA BAŞA ÇIKAMAYACAĞIZ...
TAMAM! ZATEN PİSTİ KOLAY KOLAY ONARAMAZLAR GİDELİM!

KAÇIRDIK ONLARI!
ALÇAKTAN UÇ Kİ RADARDA İZLENMEYELİM.

BU ARADA...
BİR ZAKKA HELİKOPTERİ ÖDÜNÇ ALABİLİR MİYİZ?
AMA, ŞEY!..
KAPA ÇENENİ, YÜRÜ!

O ANDA
KIYIYA GİDELİM, DALGALARIN ÜZERİNDE UÇARAK GEMİYE VARABİLİRİZ
BASUSTÜNE!

AN ANDA BİRAZ UZAKTA.
AJJOUB! BU YÜKSEKLİKTE BENZİN TÜKETİMİ FAZLA OLMAZ MI?
ADIMI VERMESENE APTAL! RADYONU DA KAPA! RADARA YAKALANMAMAK İÇİN ALÇAKTAN UÇUYORUZ.

DAHA İLERİSİ HEP ORMANLIKTIR
KIYIYA GİT HELİKOPTERDE O YÖNE GİTTİ.
DÖNELİM BUK. DÖNÜP ELÇİLİĞE DURUMU BİLDİRELİM.

ÖĞRENMEDEN DÖNEMEYİZ. GEREKİRSE TÜM BALIKÇILARI SORGUYA ÇEKECEĞİM...
HEY! BENİM HELİKOPTERLE BAŞKA BİR ÜLKEYE SALDIRMAYI DÜŞÜNMÜYORSUNUZDUR.

AZ SONRA AÇIKTA.

YİRMİ DAKİKA SONRA...
DAHA FAZLA AÇILIRSAK, BU İNTİHAR OLUR. HERHALDE HELİKOPTERİ BİLDİREN BALIKÇI HAYAL GÖRMÜŞ.
ÇOK UZAKLAŞTIK BUK. DÖNELİM...
HEY! SURAYA BAKIN! AŞAĞIYA!

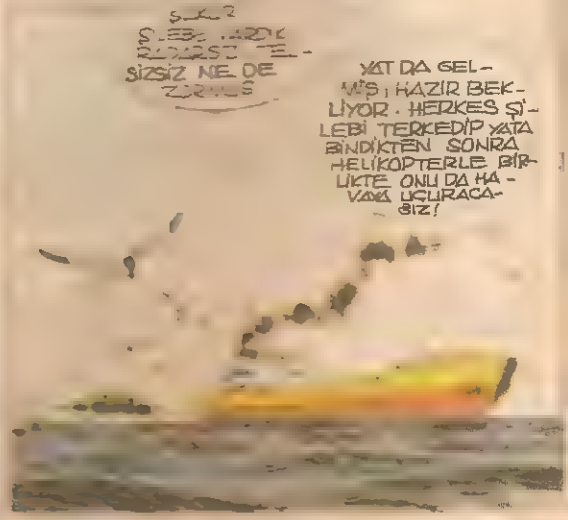
SİZSİZ NE DE ZORMUŞ
YAT DA GEL- WİŞ! HAZIR BEKLİYOR. HERKES Şİ- LEBİ TERKEDİP YATA BİNDİKTEN SONRA HELİKOPTERLE BİRLİKTE ONU DA HAVAYA UÇURACAĞIZ!

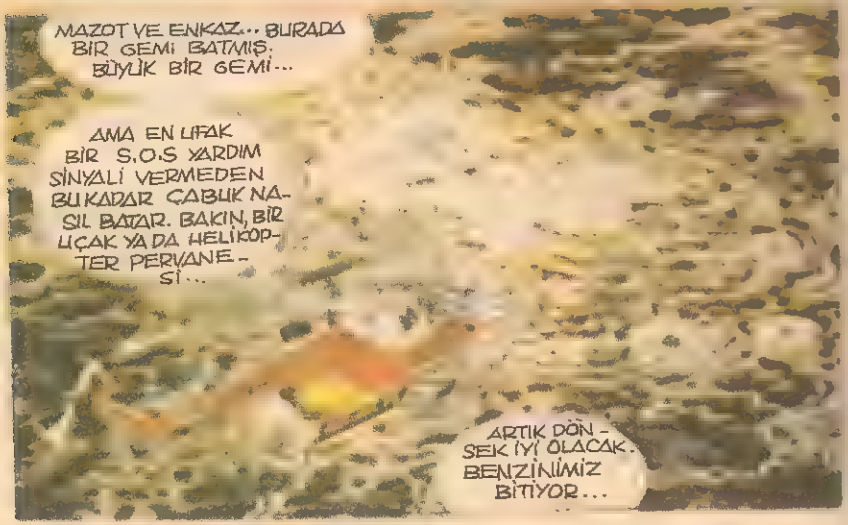
MAZOT VE ENKAZ... BURADA BİR GEMİ BATMIŞ. BÜYÜK BİR GEMİ...
AMA EN UFAK BİR S.O.S YARDIM SİNYALİ VERMEDEN BU KADAR ÇABUK NASIL BATAR. BAKIN, BİR UÇAK YA DA HELİKOPTER PERVANESİ...
ARTIK DÖN- SEK İYİ OLACAK. BENZİNİMİZ BİTİYOR...

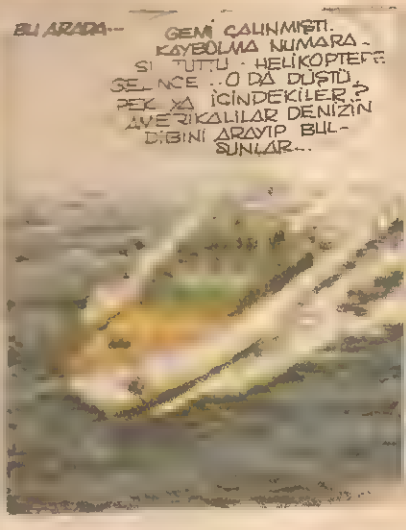
BU ARADA--
GEMİ ÇALINMIŞTI. KAYBOLMA NUMARASI TUTTU. HELİKOPTERLE GELİNCE ..O DA DÜŞTÜ. PEK YA İÇİNDEKİLER? AMERİKALILAR DENİZİN DİBİNİ ARAYIP BULSUNLAR..

KIYI KORUMA ALARMA GEÇMİŞ. TELSİZLE ŞİMDİ HABER ALDIM. MANAGUA GÜVENLİK YETKİLİLERİ BİZİ HAVAALANINDA BEKLİYORLAR...
AZ SONRA..
ŞÜKÜR GELEBİLDİNİZ. BİR HABER VAR MI?
SSST! BURADA OLMAZ!
ARKADAŞLARIMIZIN DURUMU NASIL?
NE YAZIK Kİ HEPSİNİ KAYBETTİK. TUMBLER'İN YARASI AĞIR.. YA TUKSON NASIL?
UFAK BİR SIYRIK!
LÜTFEN TAZİYELERİMİ KABUL EDİN. İNANILMAZ ŞEYLER OLDU. OLAYLARI ZOR BASTIRDIK..
ARKADAŞLARIMIZI KURBAN EDEREK...
SEV... BİZİM ÜLKELER ARASINDA GERGİNLİĞE YOL AÇMAZ UMARIM.
BU ADAMLAR HER KİMSE, BİZ ÇOK UĞRAŞTIRDILAR.
HENEY. SÖZÜ FAZLA UZATMAYALIM.
BİZ ELÇİLİĞE DÖNELİM, BUK. WASHINGTON SENDEN RAPOR İSTİYOR...
BİRAZ BEKLEYİN. ÖLEN ARKADAŞLARIMA SON GÖREVİMİ YAPIYORUM.
DAHA SONRA..
ÜÇ GÜN ÖNCE ÜÇ HİDROJEN BOMBASI, ŞİMDİ DE İKİ ÇOK GİZLİ JET UÇAĞI! ÇOK SÜKSÜLÜ BİR ÇETE BUNLAR!
BU BU-YÜKLÜKTEKİ ÇALINTI MALZEMELERİ HANGİ ÜLKEDE GİZLEYEBİLİR, BUNLAR?
BENCE HİÇBİR ÜLKEDE BUNU YAPAMAZLAR!
SEN NE DERSİN BUK?
UÇAKLAR VE BOMBALARI ÇALDILAR AMA BU BİZE HİÇ OLMAZSA BUNDAN BÖYLE DAHA TEDBİRLİ OLMAYI ÖĞRETTİ.
BUGÜN WASHINGTON'A DÖNÜYORSUN... ÇOK YORUCU GÜNLER YAŞADIN... ORADA BİRAZ DİNLENİRSİN...
BU SERÜVENİN SONU...

Çocuklar!

KARDEŞ en iyi arkadaştır.

Milliyet

KARDEŞ

29

Hayat Bilgisi Üniteleri İçin Şiirler ■ Hikâyeler ■ Masallar ■ Okuma Parçaları ■ Oyunla... ...yama Sayfaları

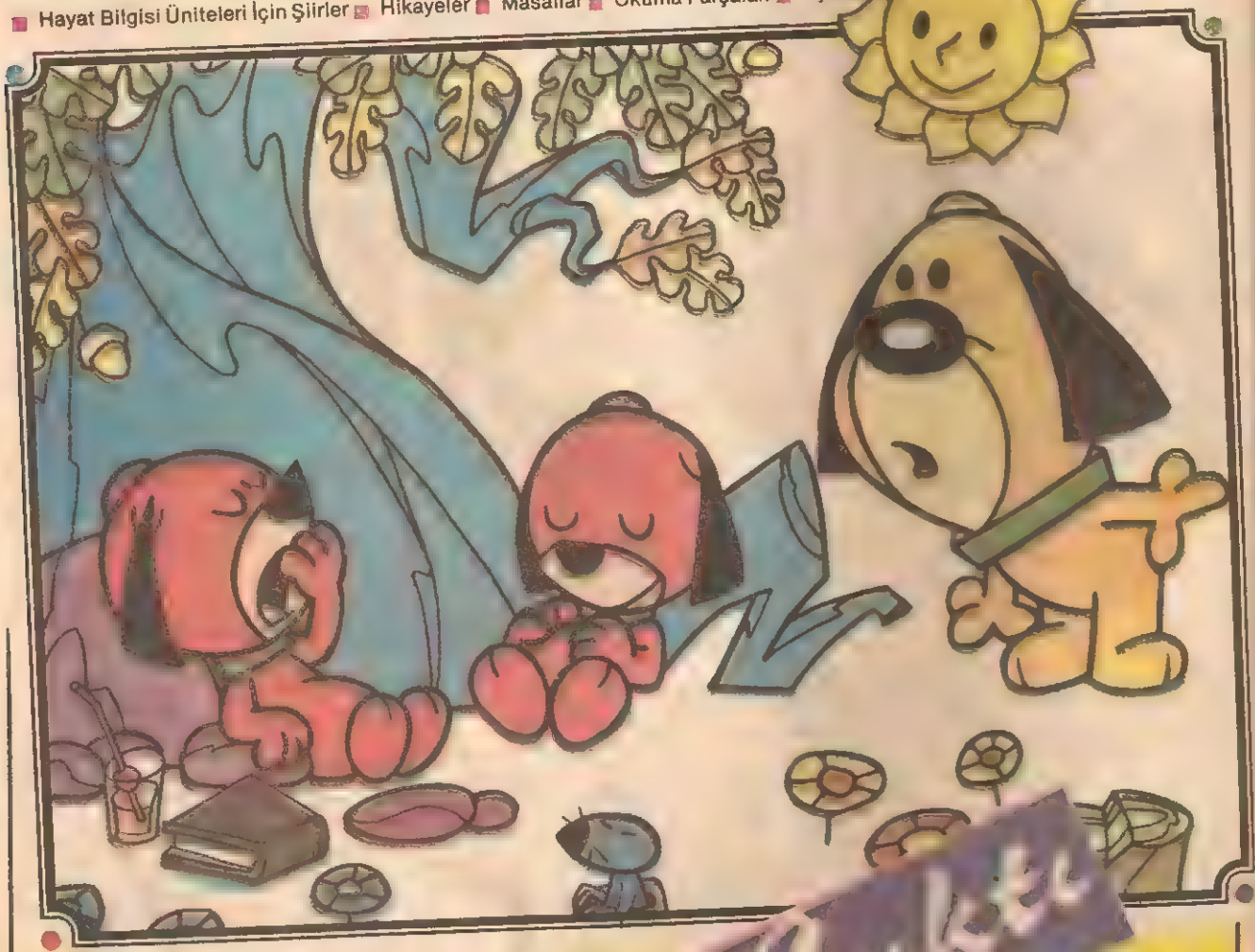

29. SAYI

Çukulata

Tükenmeden alın.

Bir Gökyüzü Az Gelir

Hasan MERCAN'ın Romanı

"Yüreksizler sevmeyi değil, tokatlamayı bilir oğlum, meraklanma sen..." dedi Eşo.

Sokaktaki çocukların yanına yaklaşmaya hazırlandıklarını gören Eşo, Mümin'i:

"Gözyaşlarını sil de seni ağlarken görmesin boydaşların," dedi.

Mümin istediğini yerine getirdi, hattâ gülümsemeye, yanına ilk yaklaşan Şevket'le tokalaşmaya bile güç buldu kendinde.

Güneş başuçlarındaydı artık, ısıtıyordu.

ÖÇ

TAY yüzünden Ağa'nın tokatladığını köy çocukları da öğrenmişlerdi. Mümin'den ayrılmayan, onu seven Şevket çok fazla üzülmüştü bu olaya.

"Vay piçoğlu piç!" dedi Mümin'i teselli etmek için, "hele bir o Şemsi olacak piç çıksın sokağa, dişlerini bir bir dökeceğim onun ben..."

Çocukların da dilleri çözüldü:

"Alçak çocuk!"

"Kalmaz yanına, üzülme sen!"

"Kötü yürekli!"

"Kim önce eline geçirirse bir güzel pataklasın onu, anlaştık mı?" diye öneride bulundu Şevket.

"Ulan korkak, unutma, Mümin tektir o evde de, bu köyde de, bilmiş ol, bellemiş ol bunu!"

Şemsi haberliydi çocuklarca dövüleceğinden, Sokağa çıkmıyor, evde oyalanıyor, Mümin'le sık sık dalaşıyordu.

Ama o cuma sabahı dışarı çıkınca durum değişmişti. Camili Çeşmeye doğru yürüdüğünü gören çocuklar, Çit'in orada yolunu gözlemeye koyuldular.

"Geliyor anasının nazlısı, üstelik çalımlı çalımlı yürüyor..." dedi Kel.

Çocuğu tutup yere sermek, bir güzelce dövmek için hepsi hazırdı.

Şemsi, çocuklarla yüzyüze gelince, korkmaya başladı. Gerisin geri dönüp eve kaçmayı aklından geçirdi.

— "Yüreksizler sevmeyi değil tokatlamayı bilir oğlum meraklanma sen!.. dedi Eşo.

Şevket yolunu kesti hemencecik, ötekilere,

"İşte nicedir beklediğimiz kurban yüzünü gösterdi bize arkadaşlar." diye seslendi; sonra da sağ ayağıyla tekmeledi çocuğu. Ötekiler de yanlarına varmışlardı artık.

"Bre sümüklü!"

"İğreti çocuk!"

"Korkak!"

"Ananın yeldirmesine mi saklanıp duruyorsun?"

"Sıpasın sen, sıpa!"

"Sıpaya tay ne gerekir, a dostlar?"

"Ulan korkak, unutma, Mümin tektir o evde de, bu köyde de, bilmiş ol, bellemiş ol bunu!"

"Onu ağaya bir daha dövdürtürsen pestilini çıkarırız haaa!"

Bir yandan söyleniyor, bir yandan da tokatlıyorlardı Şemsi'yi.

Şemsi, yara bere içinde evin yolunu tutmak zorunda kaldı.

Çocuklar ardından bağırdılar:

"Şemsi, Şemsi,
Tıpa Şemsi,
Şemsi, Şemsi,
Sıpa Şemsi..."

KAÇIŞ

MÜMİN, Şemsi'yle ilgili olayı ertesi gün öğrenmişti. Sevinmiş, arkadaşları na sevgisi bir kat daha artmıştı.

Sevincini Eşo'yla paylaşmak istedi.

"Dünkü olaydan haberin var mı Eşo?" diye sordu.

Adam kıs kıs gülmeye başladı,

"Var" dedi, "Kaynak'tan dönüyordum, gördüm her şeyi. Ne ki ses çıkartmadım yoluma devam ettim."

Gövdesi kalın, dalları yerlere sarkmış Salkım söğüt'ün gölgeliği altında konuşuyorlardı. Tepeden kaynadığı bilinen Kaynak suyunun şırıltısı oralara kadar geliyordu.

"Ağa bu işe kızacak, öcünü benden alacaktır, değil mi Eşo?" dedi Mümin.

"Dinle koçum" dedi Eşo, "iyi insan kavgadan hoşlanmaz, bu birrr. İkin-

Devamı 32. sayfada

Bir Gökyüzü Az Gelir

Hasan MERCAN'ın Romanı

Bastarafı 11. sayfada

ciei. yaşam kurmaya, gözünü açmaya çalışır."

Mümin,

"Çocuklara Şemsi'yi dövün demedim, inan bana Eşo!" dedi.

"Biliyorum, " dedi Eşo, ne ki burada yaşanmaz artık. Senin çarene bakmalıyım elimden geldiğince..."

Eşo, çocuğa yaşamdan, yarınlardan, insandan, insanlıktan bol bol söz etti, anlattı, anlattı, anlattı...

Ve Eşo, çocuğa yaşamdam, yarınlardan, insandan, insanlıktan bol bol söz etti, anlattı, anlattı, anlattı...

"Öyle demek Eşo?" dedi çocuk, her şeyden hoşnut kalarak.

"Bana kalırsa sen Reşat'ın yanında rahat edersin..."

"Beni kabul eder mi ki Reşat dediğin adam?"

"Reşat iyi insandır, beni kırmaz!"

"Peki, onun yanında kalıyorum diyelim. Ben n'aparım, n'apmalıyım Eşo?

"Onunla badanacılık yaparsın, çarşı adamı olursun, insanlara karışırsın, gözün açılır..."

Çocuk sevindi.

"Beni ona götürür müsün Eşo?

"İstersen götürürüm!"

"Yarından tezi yok, gidelim..."

"Yarın, koçum!"

Bir süre kasabadan, kasaba yaşamından, Reşat'tan, onun sevecenliğinden söz ettiler, sonra da ata atlayıp evin yolunu tuttular.

Gecenin kararmasını, sabahın ağarmasını iple çekiyordu Mümin, sabırsızdı artık, Reşat'ın yanına gitmeyi bir an önce istiyordu.

Sabaha kadar gözüne uyku girmedi çocuğun.

YARARLI DÜŞÜNCE

AĞA'dan kasabaya inme izni alan Eşo, çocuğu hazırlamıştı.

"Gidelim," dedi.

"Gidelim, Eşo!" dedi Mümin, kendisini kasabada bekleyecek mutlulukları düşünerek.

"Arkadaşlarının haberi var mı bundan?"

"Var!"

"Seni nerede uğurlayacaklar?"

"Kaynak'ta!"

Kaynak'ın yolunu tuttular tanyeri ağarmak üzereyken. Mümin durdu, yüzünü ardında kalan köye döndü,

"Şemsi, Şemsi,

Sıpa Şemsi!" diye söylendi.

"Meraklanma sen" dedi Eşo, yanına yaklaşarak, "çok geçmez o da anasıyla birlikte Ağa'dan uzaklaşır gider. Ağa'nın evinde benden başka kimseler yaşayamaz!"

"Taya iyi bak, Eşo!"

"Ağa'nın elinden kurtarabilirsem, onu sana at olarak armağan edeceğim."

Yarıyola konuşmadan yürüdüler Kaynak'a doğru.

Şemsi hadisesi'nin oraya toplanmıştı köy [illegible]

"Beni hatırla'?" dedi Şevket.

"Beni unutma!"

"Beni de

"Beni de " diyerek tek tek Mümin'e sarıldılar.

Mümin ağlamaklı oldu o an, bunun farkına varan Eşo,

"Üzülme" dedi, "çok geçmeden hepsi kasabaya inecek, senin yanına gelecekler"

"İlk fırsatta hem de! dedi Şevket.

"Ben de geleceğim!" dedi Kel.

"Benim gelişim de yakındır" dedi Durmuş. "Rado'da evli ablam var, görüşürüz..."

Mümin'e uzun uzun el salladılar. Eşo'yla Mümin elleriyle karşılık [illegible]

[illegible] ayrılıktı bu, Eşoya göre. [illegible] bir yolculuktu bu, Mümin için

[illegible] bir ayrılıktı bu, köy çocukları[illegible]

"Üzülme" dedi Eşo, "çok geçmeden hepsi kasabaya inecek, senin yanına gelecekler..."

Ağa mı? O umurunda bile değildi bu olay. Anlamıştı, Eşo'nun çocuğu arkadaşı Reşat'a götüreceğini, daha akşamleyin kasabaya inmek için izin istediği zaman. "Gitsin, götürsün çocuğu, zaten ondan rahat durmuyor burada" diye düşünmüştü.

Güneş yüzünü gösteriyor, kuşlar cıvıldaşıyor, Tabiat Ana hafif hafif yel estirerek yolcuların yüzlerini okşuyordu.

Sürecek

Resimler: Şahin ERKOÇAK

— "Beni hatırla!?" dedi, Şevket.

APAÇANLAR

8

ŞU KOSKOCA KAYA TAM KAFASININ ÜSTÜNE DÜŞTÜ! NE ŞANSSIZLIK!
YARIM YÜZYILDIR BERBER'E SABUN GÖRMEMİŞ SAÇLARI CANINI KURTARDI.
ÖNCE ŞU TEHLİKELİ GEÇİTTEN ÇIKALIM BİR TAŞ DAHA DÜŞERSE ONU KURTARAMAYIZ.
BURAYI ÇOK İYİ BİLİRİM, HİÇ TEHLİKESİ YOKTUR" DİYORDU.
BURASI İYİDİR, SANIRIM...
KENDİNE GELİYOR GALİBA!
DÜŞÜNDÜĞÜM DOĞRUYMUŞ, SAÇLARI ONU KORUMUŞ... HADİ BAYIM, KALKIN, YENİDEN YOLA KOYULALIM...
AMA...
BAKIŞLARI ÇOK TUHAF...
HEY, AMCA!
GALİBA TAŞIN DÜŞMESİ ONDA BİR ŞEYLER YAPMIŞ.
HEY, SAKALLI AMCA! KENDİNE GEL!
HA— SONUNDA BİR ŞEYLER SÖYLEYECEK
ÖHM! HIMM! ŞEY... BRUM..
BEN BU DAĞLARIN TARZANI, SAZ ŞAİRİ SAKALLI DEDEYİM!..
BANA SAKALLI DERLER, HEP ELMALARIMI YERLER!
BELLEĞİNİ YİTİRDİ, KORKARIM!
AMA BURAYA KADAR HİÇBİR AÇIKLAMA YAPMADAN BİZİ GETİREN O! ŞİMDİ BURADAN NASIL ÇIKACAĞIZ?

DEDİKLERİNİ ANIMSAMAYA ÇALIŞALIM. SANIRIM TOPLUZ BURALARDA BİR YERDE OLMALI...
BİZE ANA GEÇİTTEN GEREKTİĞİNİ SÖYLÜYORDU. AYNI YOLDAN DEVAM EDERSEK YOLU BULABİLİRİZ.
ONU ÖYLE DEMEZLER...
PEYNİR EKMEK YEMEZLER!
YÜZYILIN TENORU! HAYIR, GEÇEN YÜZYILIN!
ÇOK DİKKATLİ OLMALIYIZ. ATTIĞIMIZ HER ADIMDA ARKADAŞLARIMIZDAN BİRİZ ÖLÜ OLMALIĞINA BİKİMLİYİZ.
HEY! ŞURAYA BAKIN!..
GÜN IŞIĞI, BAŞARDIK!
ŞU KÜÇÜK TAŞLARIN ARDINDAN GELİYOR..
ARTIK ÇIKABİLİRSİN!
OH!
BU DA NESİ?

BİR GÖL!
BU GÖLÜ DAHA ÖNCE HARİTADA GÖRMÜŞTÜM. DEMEK Kİ, DAĞI BİR BAŞTAN ÖBÜR BAŞA GEÇİP, ARKA TARAFA ULAŞTIK!
?
BAKIN, BİR KAYIK! KÖYDEKİ BALIKÇILARDAN BİRİNE AİT OLMALI. BUNUNLA GÖLDE BALIK AVLIYORLARDIR, HERHALDE.
HAMSİ KOYDUM TAVAYA...
BAKIN YAŞLI ŞAİRİMİZ, NE KADAR NEŞELENDİ. BANA KALSA TAŞ DÜŞÜNCE İYİLEŞİR GİBİ OLDU!..
BAŞLADI ZIPLAMAYA...
BELKİ DE BURASI MERCAN ADASIDIR.
KÖYE GİTMEK İÇİN ŞU KAYIĞA BİNELİM. ŞU ZAVALLIYI DA BİR DOKTORA GÖSTERMEK GEREK.
BAHRİYEDE YARİM VAR! GEMİLERDE ZALİM VAR!
UMARIM POLİSE HERŞEYİ ANLATMAZSIN!
DURUM DEĞİŞTİ... ARTIK KAHKAHANIN ASIL NEDENİNİ BİLİYORUZ.
YAŞLI DEDEYİ BIRAKTIKTAN SONRA ARKADAŞLARIMIZI ARAMAYA GİDERİZ.
BİZİMKİNİN AYNISI BİR KAYIK DAHA. YALNIZ RENGİ FARKLI.

KAYIKÇININ KÜREĞİ, TIP TIP EDER YÜREĞİ!..
ŞİMDİ SORU SORMANIN SIRASI DEĞİL, HEMEN JANDARMAYA GİDELİM...
BUGÜN OKULLU OLDUK, SINIFLARI DOLDURDUK!..
İŞTE!
YANGIN VAR! YANGIN VAR!
YANGIN MI? NEREDE? ORMAN YANGINI MI?
HAYIR, EFENDİM
ŞU KARŞIKI DAĞDA BİR YEŞİL ÇADIR...
KARŞIKI DAĞDA ... ORASI BİZİM BÖLGEMİZ DEĞİL. ONU KOMŞU KÖYE HABER VERECEKTİNİZ.
KOMŞUDA PİŞER BİZE DE DÜŞER...
YOKSA YANGINI SİZ Mİ ÇIKARDINIZ?
YOK EFENDİM, SİZ ONA BAKMAYIN!
BU ADAMIN BAŞINA KAYA DÜŞTÜ. ONUN İÇİN SİZE TEDAVİ ETTİRMEMİZ İÇİN GETİRDİK. BU ARADA İKİ ARKADAŞIMIZ KAYBOLDU.
BİLİYORUM.
BUNA BENZER BİR MİYDİ?
TOPUZ!

Süreç...

Zirveye ilk ulaşan Carlos Buhler oldu. Geri kalan altı kişi üçer kişilik gruplar halinde zirveye vardılar.

EVEREST'İN UNUTULAN YÜZÜ

TİBET'in büyük Kangshung Buzuluna bakan köşeyi dönünce, gökyüzüne doğru yükselen o dev gibi kaya ve buz yığınıyla karşı karşıya geldim. Dakikalarca bu görkemli manzarayı seyrettim. Burası, Everest'in bilinmeyen Doğu Yüzüydü.

Buraya, Everest'in Doğu Yüzüne çağdaş dağcılık teknikleriyle çıkılıp çıkılamayacağını saptamak için gelmiştim. Lhasa'dan jiple yola çıkmıştık. Üçüncü gün yolun sonunda, Kharta köyündeydik. Kharta'da Çinli arkadaşlarımla iki yak çobanı tuttuk. Gereçlerimizi yaklara yükledik.

Kharta'dan Kangshung'a yükselen yol hem çok eski, hem de görülmeye değer manzalarla doluydu. Kama Nehri Vadisi, sık ormanlarla kaplıydı.

Ekim ayına yaklaşıyorduk, hava açıktı. Az ötede başları karlı iki zirveyi, Chomo Lonzo ve Makalu'yu görüyorduk. Üçüncü gün Kangshung Buzulunun eteklerine vardık. Sabahleyin birden Everest'in Doğu Yüzü karşımıza çıktı. Az sonra dört Çinli arkadaşım yolu sürdürmeye karşı koydular. Herhalde böylesine görkemli bir yükseklikten korkmuşlardı.

Onlara, dağı yakından görmek istediğimi, zirveye çıkan yolu saptamak amacında olduğumu söyledim. Hani bir yandan da benimle gelmek istememelerine seviniyordum: Dünyanın henüz keşfedilmemiş bir bölgesine tek başıma gidecektim.

Çabucak, karşı koymalarına fırsat vermeden, beş günlük yemek ve gereçlerimi toplayıp, çadırımı aldım. İki gün sonra Doğu Yüzünün eteklerindeydim. Önümde kayadan oluşmuş bir duvar duruyordu. Bu duvarın dibi, Avrupa'nın en yüksek noktası Mont Blanc"dan bile daha yüksekti.

İki gün kayalara vuran güneş ışınlarını izledim. Duyduğum ürküntü de

Devamı 38. sayfada

ÖNCE KADINLAR VE ÇOCUKLAR
MERSİ CANIM..

TIPKI ŞAİRİN DEDİĞİ GİBİ..."MEZARIMI TAŞTAN OYUN. OLMADI BAŞTAN OYUN!"

NE YAZIK Kİ İÇİMİZDEN BİRİNİ BURAYA GÖMMEK ZORUNDAYIZ.

GERÇEKTEN SADIK BİR KÖPEKTİ

BİZİM İÇİN CANINI VERDİ
AMA BUNU POL'E ÖDETMEZSEM.

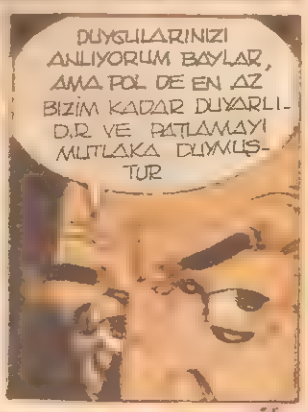
DUYGULARINIZI ANLIYORUM BAYLAR, AMA POL DE EN AZ BİZİM KADAR DUYARLIDIR VE PATLAMAYI MUTLAKA DUYMUŞTUR

AA! KUŞ KAFESTEN KAÇMIŞ!

HERŞEYİ BIRAKIP GİTMİŞLER. ÇOK TUHAF!

PARA DOSYALARI ORTADA YOK.
GERÇEK. TEN GÜZEL BU
BURADA KÜLLER VAR. NEYİ YAKTILAR ACABA?
GENE DE KÜLLER! GÖTÜRMEKTE YARAR VAR
BU İŞ GİTTİKÇE KARIŞMAYA BAŞLADI. SCOTLAND YARD'TAN MÜFETTİŞ ALEN İLE GÖRÜŞMEKTE YARAR GÖRMÜYORUM. İTİRAZI OLAN VAR MI?
BENCE SAKINCASI YOK AMCA..
BİZCE DE.
O SIRADA LONDRA DA BİR BÜRODA..
PARA TAMAM.
ÖYLEYSE LAHEY'DEKİ ADAMA TELEFON EDİN, TESLİMATI YAPSIN
LAHEY LİMANINDAN BİR GEMİ UZAKLAŞIRKEN
ŞEYTANIIN BACAĞINI KIRDIM. HERŞEY YOLUNDA GİTTİ.
DEMEK POL SİZİ ÖLDÜRMEK İSTEDİ?
SİZE İNANMAK İSTERDİM AMA GECE YARISI BÜROSUNDA NE YAPMAK İSTEDİĞİNİZİ ÖĞRENMEK İSTEMİYORUM

BUNDAN HER ZAMAN EMİNDİM. BU İŞ BİR ULUSLARARASI ÖRGÜTÜN İŞİ... İÇİNDE DE MİLYONLAR DÖNÜYOR. İNTERPOL'UN DA ARAYA GİRMESİNİ İSTEDİM AMA DİNLETEMEDİM.
AYRICA TÜM BUNLARIN ARDINDA SAYGIDEĞER BAY POL'UN OLDUĞUNDAN DA KUŞKUM YOK.
BANA MİLYONLARCA STERLİNİ ORTADAN YOK ETTİĞİNİ SÖYLEMEYİN!
BU KADAR PARAYI YURT DIŞINA ÇIKARAMAMASININ NEDENİ, SAYGIDEĞERLİĞİNİ YİTİRME KORKUSUNDAN BAŞKA BİRŞEY DEĞİL.
BU PARAYI NE YAPACAK DERSİN?
BUNUN YANITI KOLAY SANIYORUM. BAY POL, ULUSLARARASI ÖRGÜTÜN GÜVENİLİR ADAMI OLDUĞUNU KANITLAMAK İSTİYOR BENCE...
BİR DAKİKA!
RRRING
KİM? KLÜĞÜ MÜ? HEMEN GELİYORUM.
ŞİMDİ DE KLÜĞÜ MÜ BESLİYORSUNUZ?
KLÜĞÜ BİR TAKMA ADDIR.
SİZİN KULLANMAYI SEVMEDİĞİNİZ SİLÂHLARIN TÜCCARLARINDAN BİRİDİR.

10 KİŞİNİN KATİLİ OLAN BU ADAM BİR ŞANTİYEDE SIKIŞTIRILMIŞ VE POLİS TARAFINDAN KUŞATILMIŞ.
TESLİM OL KLÜĞÜ! BAŞKA ÇAREN YOK.
CLANK

SANA TESLİM OLUP AŞAĞI İNMEN İÇİN ON DAKİKA MÜHLET!
RATATATATATAT
AAAAH!
KALİŞENKOF'LU VAR BU SERSERİNİN!
DURUM NEDİR?
KÖTÜ MÜFETTİŞİM. ÜÇ ARKADAŞIMIZ YARALI. BU ADAM TAM BİR PROFESYONEL.
BU VİNÇ ÇALIŞIYOR MU?
SANIRIM, EVET!
MAKİNEYİ ÇALIŞTIRIN. ONA TEPEDEN BASKIN YAPACAĞIM.
AMA BU ÇILGINLIK!
KULLANDIĞIN SIFATA TEŞEKKÜRLER. AMA SEN VİNCİ ÇALIŞTIR.

Anneler... Babalar...
Öğretmenler... Öğrenciler...

Milliyet Sanat Dergisi,
ünlü Türk roman klasiklerinin
geniş özetlerini her sayı *ek* olarak veriyor.
Alın. Biriktirin. Edebiyatımızın altın sayfalarını
kitaplığınıza kazandırın.

İlk fasikül:
Hüseyin Rahmi Gürpınar
"Mürebbiye"

Milliyet
SANAT DERGİSİ

1 Ağustos sayısını mutlaka edinin.

Sporun her dalında hep birlikte, daha başarılı bir gelecek için, el birliği... gönül birliği...

İşgüder

"İKİNCİ ADRESİNİZ"

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK